CZWARTEK
21 sierpnia 2008
rocznik LXIII ◆ nr 97
cena 6 kč
tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

Głos Ludu
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 4:

1968 rok: Nadzieje polskiej społeczności spaliły na panewce

Na warsztatach trzeba być kreatywnym

KOSZARZYSKA (ep) – Tajniki sztuki teatralnej i filmowej poznają przebywający w Koszarzyskach Pasieczkach młodzi ludzie. Warsztaty teatralno-filmowe „Spotkania-Setkání" zorganizowały dla nich Kongres Polaków w RC w ramach swojego projektu „Perspektywa 21" oraz Teatr Cieszyński. Ponad dwudziestu młodych ludzi – nie tylko z Zaolzia, ale i z Polski – od 17 sierpnia uczestniczy w zajęciach prowadzonych przez Bogdana Kokotka, Zbigniewa Czudka, Bogusława Słupczyńskiego oraz Jiřego Brzóskę.

– *Na warsztatach mówimy o podstawach aktorstwa, reżyserii, scenografii, muzyki teatralnej, ale również wykorzystujemy to w pracy nad własnymi etiudami filmowymi, zwłaszcza że często się to przeplata* – wyjaśnia kierownik artystyczny Sceny Polskiej TC Bogdan Kokotek. – *Próbujemy wspólnie zastanowić się nad tymi problemami, dyskutujemy. Nie ma takiej typowo szkolnej atmosfery, że wykładowca opowiada, ale wspólnie próbujemy coś robić, młodzież co dzień tworzy coś nowego, czy to jest etiuda filmowa czy przedstawienie teatralne. Potem wspólnie się zastanawiamy, co było dobrze, co źle, co mogłoby być lepiej.*

Fot. MAREK SANTARIUS

Bogdan Kokotek (z prawej) podczas prowadzenia zajęć z młodymi adeptami sztuki teatralnej i filmowej.

Wielu z tegorocznych uczestników brało udział również w poprzednich edycjach warsztatów, jak np. Grażyna Miech, która przyjeżdża na Pasieczki od pięciu lat: – *Jeżdżę na warsztaty od 17. roku życia, bardzo mi się tu podoba. Grupa jest fajna, człowiek jest tu kreatywny, ciągle coś musi wymyślać, nie siedzi w domu, nie nudzi się, a to wszystko w ładnej okolicy* – opowiada. Nie pierwszy raz jest też na warsztatach Dorota Guńka: – *Bardziej pociąga mnie teatr niż film* – mówi. – *Te warsztaty to taki dobry trening na wymowę, mimikę, ruchy i wszystkie sprawy związane z aktorstwem.*

Młodzi pasjonaci teatru i filmu będą przebywać na Pasieczkach do niedzieli. Jak podkreśla Bogdan Kokotek, warsztaty nie są przeznaczone tylko dla ludzi, którzy wiążą swoje przyszłe życie z zawodem filmowca czy aktora. Wystarczy, że ktoś się interesuje filmem lub teatrem, a zajęcia w Koszarzyskach mogą mu pomóc zdecydować, czy chce się tym zająć „na poważnie" i być może potem spróbuje bardziej się tymi formami sztuki zainteresować.

Andrej Sulitka wraca na uniwersytet

PRAGA (mro) – Andrej Sulitka, dyrektor Sekretariatu Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych, kończy piastowanie tej funkcji wraz z końcem sierpnia. – *Wiele już lat minęło mi na tym stanowisku* – powiedział naszej redakcji, dodając, że w Urzędzie Rady Ministrów, jeszcze w czasach federacji czechosłowackiej, rozpoczął pracę w 1991 roku. Po usamodzielnieniu się Republiki Czeskiej został pracownikiem Sekretariatu, a od 1996 roku sprawuje funkcję dyrektora.

– *Był to, rzekłbym, kluczowy okres w dziejach państwa. Najpierw było to ratyfikowanie Ramowej Umowy o Mniejszościach Narodowych, Ustawy o Mniejszościach Narodowych, forsowanie legislatywy mniejszościowej w nowelizowanej ustawie szkolnej i końcowym akcentem była ratyfikacja Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, czyli de facto od zera wprowadzanie praw mniejszości narodowych do czeskiej legislatywy. Teraz pora zmienić trochę pole działania. A ponieważ jestem z zawodu etnologiem a stanowisko sekretarza otrzymałem dzięki kontaktom akademickim, przechodzę do pracy na Wydziale Politologii Uniwersytetu w Ujściu nad Łabą* – dodał.

Na pytanie, kto poprowadzi ten urząd w przyszłości, Andrej Sulitka nie daje jasnej odpowiedzi: – *To będzie zależeć od wyniku konkursu na to stanowisko, który w odpowiednim czasie zostanie ogłoszony. Być może będzie to któryś z dotychczasowych współpracowników Sekretariatu.*

A. Sulitka potwierdził redakcji, że w poniedziałek 25 bm. przyjedzie do Czeskiego Cieszyna, by uczestniczyć w posiedzeniu Rady Kongresu Polaków. – *Zrobimy przegląd tego, czego już dokonano na drodze zabezpieczenia praw mniejszości narodowych oraz skoncentrujemy się na aktualnych, wymagających rozwiązań zagadnieniach, zwłaszcza związanych z Kartą* – powiedział.

Dla krajowego turysty?

PRAGA/REGION (dc) – Województwo morawsko–śląskie należy do czołówki regionów odwiedzanych przez turystów krajowych. Jak podaje rzecznik Czeskiej Asocjacji Biur Podróży Tomio Okamura, dane Czeskiego Urzędu Statystycznego świadczą o tym, że w ciągu 1. półrocza br. nasz region odwiedziło ok. 260 tys. mieszkańców RC, co plasuje go na 3. miejscu. Najczęściej odwiedzanym regionem były Morawy Południowe (które również w ub. roku cieszyły się wśród turystów krajowych największą popularnością), drugim – woj. kralowohradeckie, co ze względu na znajdujące się w jego granicach administracyjnych Karkonosze nie zaskakuje.

– *Województwo morawsko–śląskie lubią turyści z RC ze względu na atrakcyjne góry, lecz turystów zagranicznych nie udaje się tu zwabić* – komentuje pozycję naszego regionu Okamura.

Turyści zagraniczni, prócz Pragi, której pozycja jest bezkonkurencyjna, najczęściej odwiedzali region karlowarski i południowomorawski (do obu przybyło ponad 200 tys. osób obcokrajowców). Nasze województwo plasuje się dopiero na 9. pozycji – przyjechało do nas ok. 68 tys. turystów z zagranicy. Ciekawa jest pozycja woj. karlowarskiego – podczas gdy wśród zagranicznych gości uzyskało ono „srebrną" lokatę, wśród krajowych uplasowało się tradycyjnie na ostatnim, 14. miejscu. – *Powodem jest wysoki poziom cen zakwaterowania,* dla *Czechów nie do przyjęcia* – tłumaczy Okamura.

POGODA

czwartek
dzień: 22 do 24°C
noc: 15 do 13°C
wiatr: 2 – 3 m/s

piątek
dzień: 25 do 26°C
noc: 12 do 11°C
wiatr: 3 – 4 m/s

9 771212 422041 08097

40 lat po okupacji

PRAGA – Międzynarodowa konferencja „40 lat po okupacji" zainaugurowała wczoraj w Pradze oficjalne obchody rocznicy inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację w 1968 roku. Spotkanie rozpoczęto od wyemitowania fragmentów historycznych transmisji czeskiego radia, w których tle słychać było odgłosy wystrzałów i dźwięk jadących po ulicach czołgów. Na dzisiejszą część obchodów zaplanowano otwarcie wystawy „Za naszą i waszą wolność" poświęconej wydarzeniom Praskiej Wiosny i interwencji Układu Warszawskiego oraz przemówienie okolicznościowe Václava Klausa, który spotka się z żołnierzami, którzy odważyli sprzeciwić się siłom interwencyjnym.

Tarcza podpisana

WARSZAWA – Polska i Stany Zjednoczone podpisały umowę w sprawie instalacji elementów tarczy antyrakietowej na terytorium Polski – informuje TVN 24.

Umowę podpisali minister Radosław Sikorski i Condoleezza Rice. Umowa skierowana zostanie do parlamentu, gdzie przejdzie procedurę ratyfikacyjną, której ostatnim elementem będzie podpis prezydenta. – *Podpisaliśmy umowę o tarczy, ponieważ Polska i USA to przyjaciele* – powiedział po podpisaniu umowy premier Donald Tusk, zwracając się do Condoleezy Rice. Polsko-amerykańskiej umowie w sprawie tarczy towarzyszy przyjęcie deklaracji w sprawie współpracy strategicznej między Polską a USA.

Królowa na celowniku

LONDYN – Muzułmańscy terroryści planowali zamach na brytyjską królową Elżbietę II i następcę tronu, księcia Karola. Brytyjscy antyterroryści u jednego z islamistów znaleźli zdjęcia królowej Elżbiety II i jej rodziny, szczegółowe plany dostępu do rezydencji członków królewskiego rodu, a także instrukcje budowy ładunków wybuchowych. Aabid Hussain Khan został wczoraj skazany na 3 lata więzienia za posiadanie materiałów służących do przeprowadzania zamachów. Podobnie jak inni członkowie jego siatki nienawidził monarchii brytyjskiej. Spisek wykryto już w 2006 roku,

GL-497
W niedzielę 24. 8. 2008 ponownie na
Dożynkach w Gutach!
Pochód o godz. 13.00 od domu gospodarzy.
Zapraszają gospodarze wraz z MK PZKO Guty.

Droga na »Morcinek« otwarta?

PRAGA/STONAWA (PAP, dc) – Po czterech latach przygotowań i negocjacji RC i Polska podpisały we wtorek w Pradze w siedzibie Ministerstwa Przemysłu i Handlu umowę określającą zasady wykonywania robót geologicznych w rejonie przygranicznym. Określenie zasad współpracy polskich i czeskich służb otworzy m.in. drogę do geologicznego rozpoznania złóż węgla po zamkniętej 10 lat temu kopalni „Morcinek". Od kilku lat trwają przymiarki do sięgnięcia po tamtejsze złoża od strony czeskiej, jednak bariery prawne hamowały dotychczas ewentualne konkretne przedsięwzięcia.

Wydobyciem węgla w tym miejscu zainteresowana jest spółka OKD, której właścicielem jest NWR, współpracująca z Jastrzębską Spółką Węglową. W ub. roku NWR i JSW rozpoczęły wspólną ocenę potencjalnej działalności na złożach kopalni „Morcinek". Ze względu na jej bliskość ze stonawską kopalnią ČSM, zakłada się eksploatację polskich złóż ze strony czeskiej, z wykorzystaniem istniejącej tam infrastruktury górniczej.

– *Nie ma jeszcze konkretnego projektu dotyczącego złóż „Morcinka". Od strony organizacyjnej i dokumentacyjnej przygotowania wzięła na siebie strona czeska. Brak międzypaństwowej umowy blokował niektóre działania. Teraz być może nabiorą one przyspieszenia* – oceniła rzeczniczka JSW, Katarzyna Jabłońska-Bajer.

Szacuje się, że w pasie granicznym wielkość tzw. zasobów operatywnych węgla koksowego to ok. 40 mln ton, a dalsze zasoby nie są jeszcze precyzyjnie rozpoznane.

– *Stonawa staje się coraz ważniejsza dla regionu karwińskiego i OKD* – mówi w reakcji na podpisanie umowy wójt Stonawy Andrzej Feber. – *Na jej terenie znajdują się dwie największe kopalnie – ČSM i Darków. Jeżeli wszystko uda się zrealizować tak, jak zaplanowano, to węgiel eksploatowany w Polsce będzie wydobywany na powierzchnię szybami w Stonawie i tutaj poddawany przeróbce. Prawdopodobnie stoi przed nami nowe zadanie rozbudowania infrastruktury transportowej i przemysłowej w gminie.*

Wójt podkreśla, że władze gminy utrzymują z kierownictwem obu kopalń, jak również spółki NWR, bardzo dobre stosunki. – *Prywatni właściciele kopalń rozumieją, że również gmina chce mieć swój udział w zyskach płynących z wydobycia złóż* – dodaje.

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETY PRZYCZKO

Afera

W ciągu ostatnich kilku dni polskie media zajmują się gorliwie wizytą amerykańskiej sekretarz stanu Condoleezzy Rice i podpisaniem umowy o rozmieszczeniu tarczy antyrakietowej. To smutne, ale ogół społeczeństwa wcale nie jest zdziwiony tym, że prawie tyle co o tarczy mówi się teraz o... aferze w piaskownicy, bo tak nazwała żenującą sytuację na szczeblach władzy jedna z dziennikarek „Gazety Wyborczej".

Miała na myśli aferę, w której główne role zagrały Kancelaria Prezydenta oraz Kancelaria Prezesa Rady Ministrów. We wtorek rano Kancelaria Prezesa Rady Ministrów ogłosiła, że Donald Tusk o 20.00 wygłosi orędzie do narodu w sprawie tarczy. Cztery godziny później Kancelaria Prezydenta ogłosiła, że Lech Kaczyński o 20.00 wygłosi orędzie do narodu w tym samym temacie. Telewizji Polskiej nie pozostawało nic innego niż oświadczyć, że wyemituje orędzia „w oczywistym porządku konstytucyjnym", czyli najpierw prezydent, potem premier. Nie minęły jednak dwie godziny i oświadczono, że premier rezygnuje z orędzia. Oczywiście natychmiast zaczęto gadać...

Bardziej atrakcyjna wersja głosi, że prezydent wcale nie nosił się z zamiarem wygłoszenia orędzia od poniedziałku, tylko po piśmie premiera, TVP „dało cynk" do Pałacu Prezydenckiego i sztabowcy prezydenta wkroczyli do akcji. Zarzut wraca jednak rykoszetem, bo niewiele wcześniej media informowały, że prezydent poskarżył się na ekipę Tuska – ponoć zaproszenie na uroczystość podpisania umowy o tarczy rząd zaadresował: „Pan Lech Kaczyński".

Co mnie w tym fascynuje, to wcale nie fakt, że takie rzeczy w Polsce się zdarzają, ale że jeszcze urastają do rangi afer, czasem nawet międzynarodowych, a Polacy z niezrozumiałą przyjemnością czytają o tym we wszystkich mediach, by znów mogli powiedzieć: „Oto Polska właśnie".

przyczko@glosludu.cz

Bezbarierowo i nowocześnie

HAWIERZOW (dc) – W błędowickiej PSP przeprowadzono podczas tegorocznych wakacji remont i modernizację sanitariatów.

– *Dopiero dziś oddajemy je oficjalnie do użytku, więc sprzątaczki będą miały ręce pełne roboty, by zdążyć ze wszystkimi pracami przed początkiem roku szkolnego* – powiedział „Głosowi" we wtorek dyrektor PSP Roman Kaderka. Do sanitariatów dobudowano również, zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, wejście bezbarierowe. Koszty inwestycji w wysokości 2,1 mln koron pokryło w całości miasto Hawierzów.

Chodniki do... chodzenia

CZ. CIESZYN (ep) – Ponad 11 mln koron zainwestuje miasto w tym roku w naprawę chodników. W 12 miejscach pojawią się lub już pojawił się nowy bruk. – *Na naprawę dróg dla pieszych przeznaczamy duże sumy pieniędzy już drugi rok. Zdecydowaliśmy się stopniowo wymieniać większość starych chodników* – komentuje wiceburmistrz Stanisław Folwarczny. Jak dodał, władze miasta nie zapominają o peryferyjnych dzielnicach miasta, np. o Sibicy czy Mostach, tak więc naprawy przebiegną nie tylko w centrum. Prace już się rozpoczęły, naprawiono już np. część chodnika na ul. Ostrawskiej i na ul. dr. Slamy.

Szkoła nadal szarobura...

SUCHA GÓRNA (dc) – Wbrew oczekiwaniom, w tym roku nie zostanie dokończony trwający od kilku lat kompletny remont polskiej szkoły w Suchej Górnej. Budynek, zwany zwyczajowo „żółtym", również w nadchodzącym roku szkolnym witać będzie uczniów w szaroburych barwach... Zapowiadana wymiana okien, ocieplenie elewacji i nowy tynk będą bowiem musiały poczekać, aż znajdą się finanse na ich realizację.

– *Nie udało nam się uzyskać dotacji z ministerstwa środowiska naturalnego, na którą liczyliśmy* – poinformował redakcję „Głosu" wójt Jan Lipner. – *Ze względu na to, że chodzi o kwotę w granicach 7 mln koron, chcemy spróbować raz jeszcze, tej jesieni, a jeżeli znów się nie uda, prawdopodobnie nie będziemy już dłużej zwlekali i zrealizujemy inwestycję z własnych źródeł.*

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (70)

Karwina Henryk

Koło zostało założone w listopadzie 1947 r. Stanowisko pierwszego prezesa piastował Henryk Wrona. Początkowo zebrania odbywały się w gospodzie U Altmana, a od 1952 r. w lokalu spółdzielni Jednota-Jedność Postęp, co było zasługą ówczesnego inspektora szkolnego Jelinka. Z inicjatywy prezesa Karola Niezgody i gospodarza Józefa Heczki, z pomocą Organizacji Umundurowanych Górników, dobudowano w Postępie werandę i kuchnię. Otwarcie przybudówki miało miejsce 12 grudnia 1953 r.

Po rozbiórce Postępu w latach osiemdziesiątych (na skutek szkód górniczych), członkowie zaczęli się spotykać w Ośrodku Agitacyjnym kopalni CSA, a od roku 1988 w Ośrodku Kultury w Karwinie Mizerowie. Dwa lata korzystano z tamtejszej salki bezpłatnie. Kiedy wprowadzono opłaty, zaczęto się rozglądać za nowym lokalem. Najpierw spotkania odbywały się w mieszkaniach prywatnych, potem w Domu PZKO w Karwinie Raju. Od stycznia 1993 r. miejscem spotkań Koła na Henryku jest Dom PZKO w Karwinie Frysztacie. Jego uroczyste otwarcie odbyło się 12 grudnia 1976 r.

Wewnątrz znajduje się jedna duża oraz jedna mniejsza sala, w której odbywają się zebrania. Zaplecze tworzy kuchnia i pokoik dla gospodarza. Oprócz tego jest tu westybul ze stołem bilardowym. Dom jest ponadto otoczony ogrodem, gdzie organizowane są imprezy plenerowe.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Dom PZKO w Karwinie Frysztacie służy za miejsce spotkań również pezetkaowcom z Karwiny Henryka.

Lepsza oferta ortopedyczna

KARWINA (s) – Karwiński Szpital Górniczy poszerzył zakres usług w dziedzinie diagnostyki chorób aparatu ruchu. Nowa umowa z kasą chorych VZP umożliwiła mu otworzyć trzy gabinety diagnostyczne – dwa ortopedyczne i jeden spondylochirurgiczny, w którym prowadzone są badania schorzeń kręgosłupa. Diagnostyką zajmuje się pięcioosobowy zespół wysoko wykwalifikowanych lekarzy pod kierownictwem ordynatora Peška. Zamówienia na badanie, również dzieci, przyjmuje się telefonicznie pod nr. tel. 800 546 546 (w. 314) i 596 380 314.

Mniejszości na pełny etat

OSTRAWA (mro) – *Dobrze, że już mamy koordynatora ds. mniejszości narodowych na pełny etat* – powiedział redakcji wicehetman województwa morawsko-śląskiego Petr Adamec w nawiązaniu do wiadomości, że od 1 bm. stanowisko to, na podstawie konkursu, objął Daniel Vrána. – *Dobrze przede wszystkim dlatego, że funkcja ta wymaga zapoznania się z wielością organizacyjną i kulturową mniejszości w województwie* – dodał.

Przypomnijmy, że po Miroslavie Pivovarčíku stanowisko to obsadziła przejściowo Kateřina Tomisová, która przekazując obowiązki, wprowadzała obecnego koordynatora w zawiłości sceny narodowościowej województwa.

Dobre wieści dla rowerzystów

KARWINA (ep) – Do istniejących w mieście 12,5 km ścieżek rowerowych i 14 km oznakowanych tras rowerowych w ciągu kilku lat dołączą kolejne. Miejski plan zagospodarowania przestrzennego zakłada stworzenie kolejnych 30 km ścieżek i tras. Miasto planuje także remont istniejących już ścieżek rowerowych wzdłuż Alei Wyzwolenia oraz Alei 17 Listopada, w przygotowaniu są również plany stworzenia trasy wzdłuż Olzy od Karwiny Łąk aż do Bogumina.

Kolejna dobra wiadomość dla rowerzystów. Ci, którzy w obawie przed złodziejami boją się zostawiać swoje rowery w mieście, mogą przypiąć je do specjalnych stojaków, używając własnego zamka typu FAB. Karwińska Straż Miejska, w ramach programu zapobiegania przestępczości, przyłączyła się do programu „Bezpieczny rower". Gwarantujące bezpieczeństwo stojaki umieszczane są w szczególnie uczęszczanych, widocznych miejscach w mieście, np. przy hipermarkecie Hypernova, basenie, stadionie miejskim.

Do szpitala przez wykopy

KARWINA, ORŁOWA (dc) – Na terenie szpitala w Karwinie Raju i jego filii w Orłowej przebiegają od poniedziałku prace remontowe, które pociągnęły za sobą ograniczenia w ruchu pieszych i pojazdów. W Karwinie naprawiany jest ciepłociąg, który uległ awarii. Naprawić trzeba około 126 metrów rur. Wykopy utrudniają poruszanie się koło głównej portierni i wejścia do polikliniki.

– *Apelujemy do pacjentów i innych przychodniów, by dostosowali się do ustalonych reguł oraz instrukcji portierów i kierownika budowy* – powiedział wicedyrektor ds. techniczno-eksploatacyjnych szpitala Petr Kamínek. Dodał, że remont, który potrwa do końca sierpnia br., będzie kosztować ok. 3,6 mln koron.

W Orłowej natomiast trwa naprawa dziur w jezdni, które utrudniają dojazd do szpitala ze strony Alei Masaryka. – *Chodzi o tymczasowe rozwiązanie, w najbliższych miesiącach wraz z inwestorem supermarketu, który powstanie w pobliżu, będziemy budować wspólnie nowy duży parking z lewej strony szpitala, a w ramach tej budowy przeprowadzony będzie kompleksowy remont drogi dojazdowej* – podał Kamínek.

Klemens Słowioczek: »Wiedeńczycy operetkę czują...«

Teatr zamkowy w wiedeńskim Schönbrunnie założyła w 1747 r. cesarzowa Maria Teresa. Początkowo na jego scenie tańczyły, grały i przedstawiały żywe obrazy dzieci cesarskie. W 1809 r. teatr został reaktywowany przez cesarza Napoleona, który miał w tym czasie w Wiedniu główną kwaterę. W czasach Kongresu Wiedeńskiego śpiewacy dawali występy dla biorących w nim udział królów i cesarzy. Od 1829 r. teatr oddano do dyspozycji Seminarium Maksa Reinhardta. Również obecnie służy studentom – od października do czerwca grają w Schönbrunnie studenci Uniwersytetu Muzyki i Sztuki Dramatycznej.

Natomiast w czasie wakacji Teatr Muzyczny staje się mekką miłośników operetki. W tym roku Martin C. Turba, profesor uniwersytecki z Grazu, wynajmujący teatr na okres letni, wystawia słynną i na wskroś wiedeńską operetkę – „Zemstę Nietoperza" Johanna Straussa, której prapremiera odbyła się w stolicy cesarstwa w 1874 roku. Jest to komiczna historia pełna intryg i pomyłek, rozpoczynająca się od tego, że jeden z głównych bohaterów, Gabriel von Eisenstein, zostaje skazany na kilkudniową karę więzienia. Zamiast do aresztu udaje się jednak na bal maskowy, na który zwabia go jego znajomy dr Falke, by wplątując go w sieć intryg, zemścić się na nim za to, że podczas ubiegłorocznego karnawału zostawił go samego w nietrzeźwym stanie i w stroju nietoperza w samym środku miasta, narażając na drwiny przechodniów. Również żona Eisensteina nie ma zupełnie czystego sumienia, gdyż licząc na to, że jej mąż jest już w więzieniu, zaprasza do domu kochanka...

Do jednej z głównych ról – naczelnika więzienia – został zaangażowany wybitny śpiewak operowy mieszkający w Stonawie, Klemens Słowioczek, który przez długie lata był solistą Opery Komicznej (*Komische Oper*) w Berlinie, a do dziś jest wykładowcą na Uniwersytecie Ostrawskim.

– *Jest to rola bardzo dobrze mi znana, ponieważ w Berlinie wystawialiśmy „Zemstę Nietoperza" przez 12 lat i przez cały ten czas grałem naczelnika więzienia* – powiedział Słowioczek naszej redakcji po powrocie z Wiednia, gdzie – zgodnie z umową – po odegraniu 18 przedstawień zastąpił go Horst Lamnek. – *Muzykalnie znałem więc bardzo dobrze tę rolę, lecz w Berlinie graliśmy operetkę w skróconej wersji, było mniej dialogów. W Wiedniu otrzymałem 60 stron nowego tekstu, którego musiałem się nauczyć (w życiu nie byłem przyzwyczajony do uczenia się takiej ilości tekstu), no i dramatycznie – aktorsko go oddać. W Berlinie grywaliśmy zwłaszcza klasyczne operetki, np. Offenbacha, gdzie tekstu jest minimum, natomiast operetkę wiedeńską charakteryzuje duża ilość dialogów* – tłumaczy solista.

Jak mówi, większą część publiczności, która zjawiała się w komplecie, tworzyli wiedeńczycy (sądząc po salwach śmiechu towarzyszącym dialogom, z których niektóre były w dialekcie wiedeńskim), choć widać było również turystów zagranicznych, chociażby z Japonii.

Ciekawa jest obsada spektaklu. Większość aktorów to studenci – tworzą też oni cały chór i orkiestrę. W chórze śpiewają również dwaj studenci K. Słowioczka z Ostrawy i Opawy. Aktorzy to nie tylko Austriacy, ale ludzie dosłownie z całego świata – w roli księcia Orlofskiego i kochanka Rozalindy Alfreda występują Argentyńczycy, Rozalinda to sopranistka z Kanady, w pokojówkę Adelę wcieliła się młoda warszawianka Anna Simińska, która obecnie studiuje w Grazu. – *Rolę doktora Falke'a odtwarza lekarz-laryngolog Alfred Berger. W dzień leczy, a wieczorem śpiewa w teatrze* – przytacza kolejną ciekawostkę Słowioczek.

Nasz rodak grał i śpiewał w teatrze wiedeńskim po raz pierwszy. Porównując inscenizację wiedeńskiej operetki w Berlinie i w Wiedniu, mówi, że w swojej ojczyźnie ma ona zupełnie inny, niepowtarzalny urok. – *Trudno to określić, ale wiedeńczycy „mają ją w sobie", po prostu ją czują...* **DANUTA CHLUP**

Fot. archiwum teatru

Inscenizacja „Zemsty Nietoperza" J. Straussa w Teatrze Muzycznym Schönbrunn w Wiedniu. W roli naczelnika więzienia Klemens Słowioczek (z lewej), w roli pokojówki Adeli – Anna Simińska z Warszawy (na pierwszym planie).

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Fragment wystawy z portretem Cieszynianki autorstwa Otokara Barana.

Fascynacje Śląskiem Cieszyńskim

W Bibliotece Regionalnej w Karwinie Frysztacie można do końca sierpnia oglądać wystawę dwóch znanych regionalnych malarzy, ojca i syna – Otokara i Edgara Baranów. Już sam tytuł wystawy powołujący się na tradycje Śląska Cieszyńskiego przybliża temat prezentowanych tu obrazów.

Założyciel artystycznego rodu Baranów – Otokar urodził się w grudniu 1905 roku w Ostrawie Herzmanicach w rodzinie, która przybyła na nasz teren za pracą ze Świątnik Górnych niedaleko Krakowa. Całe dorosłe życie rodzinne Otokara związane było jednak z Frysztatem, dokąd cała rodzina się przeniosła. Jego droga artystyczna nie była łatwa. Chociaż był jedynym synem z czternaściorga dzieci, postanowił w 1923 roku podjąć studia w Szkole Przemysłu Artystycznego w Krakowie. Ciężki wypadek ojca zmusił go jednak do przerwania studiów i podjęcia się roli żywiciela rodziny. Rozpoczyna więc pracę w działach reklamowych różnych przedsiębiorstw, najpierw w Witkowicach, następnie Pradze, a w końcu we Frysztacie. Jako polski obywatel w trakcie II wojny światowej stracił pracę i przeniósł się do Chełmka koło Oświęcimia, a następnie do Szczyrku i Katowic. Ciężko zachorował, ale po odbyciu rekonwalescencji, zaraz po wyzwoleniu, w pełni poświęcił się malarstwu.

Jeszcze przed wybuchem wojny urodził mu się pierwszy syn Edgar, który również zainteresował się sztuką plastyczną, i po zdobyciu matury podjął pracę w dziale reklamy zakładu „Jäkl" w Karwinie. Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Wymieniając plastyków z rodu Baranów, należy wspomnieć również o kolejnym synu Otokara – Henryku, który mieszka i tworzy obecnie w Niemczech, a także o przedstawicielu trzeciego pokolenia, synu Edgara – Tomášu, żyjącym i tworzącym w Czeskim Krumlowie.

Na wystawie w karwińskiej bibliotece obejrzeć możemy przede wszystkim pejzaże z całego Śląska Cieszyńskiego, gdyż obaj plastycy prawie w całości poświęcili się utrwalaniu widoków dawnych zakątków Frysztatu i okolicy, Cieszyna, Orłowej, Piotrowic, a zwłaszcza Beskidów. Na pewno zaciekawią dwie akwarele przedstawiające kobiety w stroju cieszyńskim. Obrazy obu artystów odzwierciedlają najpełniej ich emocje i kontemplacje krajobrazu przeżywane w samotności, bez udziału innych ludzi. Stanowią reakcję artystów na otaczający ich świat pełen hałasu, agresji, pośpiechu i anonimowości. Starają się przekazać widzowi ową fascynację krajobrazem Śląska Cieszyńskiego. **(o)**

MARIONETKI

FELIETON HALINY SIKORY

Seks w małej dziedzinie

Prezesowa zastała Marynkę w sypialni. Marynka zmieniała właśnie pościel. Ostatnia czysta poszewka znalazła się na kołdrze. Marynka złapała za stos brudnej pościeli, zrobiła w tył zwrot i zobaczyła Prezesową. Przestraszyła się okrutnie i całą brudną zawartość rąk wysypała na podłogę.

„Aleś mnie przestraszyła! To ni możesz zaklepać?!" – obruszyła się na Prezesową.

„Ja, Marynko, jo klepała, ale ty żeś tak głośno śpiywała, żeś mnie nie słyszała. A isto mosz cosi na sumiyniu, że se tak lynkosz" – Prezesowa się uśmiechała.

Marynka nie przejęła się jej słowami: „Moje sumiyni, moja sprawa, a tobie nic do niego. A po cóżeś przyszła?"

„Na tóż na plotki a kónsek twojigo placka" – odpowiedziała zgodnie z prawdą Prezesowa. „A ty przewlykosz pierziny każdy tydziyń? Dyć jak żech tu była przed tydniym, tak żeś też przewlykała".

Marynka zaprowadziła Prezesową do kuchni, ukroiła kawałek ciasta i wstawiła wodę na kawę. „Ale ni, przewlykóm tak roz za miesiónc, ale dzisio se mi do nich śmietónka wyloła".

„Tak to tymu mosz taki dobry humor a podśpiywujesz se od rana" – tajemniczo uśmiechnęła się Prezesowa.

„Jo nie rozumiym. Dyć śmietónka w pierzinach może tak akurat człowieka porzóndnie zdenerwować a ni wprowadzić w dobry humor" – odpowiedziała Marynka. „A podśpiywujym se, bo my tu mieli na tydziyń wnuczka. Dzisio rano pojechoł do chałupy".

„Cieszysz se, że tu był na tydziyń, czy że uż pojechoł?"

Marynka obruszyła się: „To wiysz, że tymu, że przijechoł. Ale je prowda, że ty dziecka dajóm zabrać. Skludzanio móm tela, jakbych cały miesiónc nic nie robiła w chałupie. Śmietónka w pierzinach, wszyndzi pełno gazet, bo se bawił na piratów a robił z nich łódki".

„Ty śmietónki na wnuka nie zwalej. Myślisz, że jo nie wiym, co se robi ze śmietónkóm w łóżku? Ale jo se myślała, że to młodzi se tak robióm. We waszym wieku, Marynko, to yny pozazdrościć".

Marynka zaczerwieniła się: „Tak ty myślisz, że jo se na sebie śmietónke dała gwóli seksu?"

„A ni?" – Prezesowa nie dała się zbić z tropu.

„Ni. To jo uż móm za sebóm" – dumnie odpowiedziała Marynka.

Takiej odpowiedzi Prezesowa nie oczekiwała. Zaczerwieniła się jeszcze mocniej od Marynki i szeptem prawie zapytała: „A jak było?"

„Nijak" – odpowiedziała Marynka. „Przereklamowano sprawa. Mi to, jak żech eszcze była młodo, moja siostrzynica z Ameryki poradziła, cobych to na ożywiyni tego współżycio wyprubowała".

„I jak było?" – dalej szeptem dopytywała się Prezesowa.

„No mówiym ci, że nijak. Akurat rynce mnie bolały".

„A to z czego?"

„No z ubijanio tej śmietónki. Wtedy to eszcze nie były taki we spreju, ani my ni mieli tego urzóndzynia, co to samo ubijo. Tóż żech wszystkóm te śmietónke musiała ryncznie ubić".

„A co, chłopowi se podobało?"

„Isto ja, bo najod se tej śmietónki i usnył" – zakończyła opowieść Marynka.

„No ja" – podsumowała rozmowę Prezesowa – „we wielkim mieście to z tego majóm seks. A u nas na dziedzinie wielki brzuchi". ***sikorova@glosludu.cz***

Takich dwóch

CZ. CIESZYN (ep) – Koszaliński malarz Waldemar Jarosz oraz znany już na Zaolziu twórca Jan Rusnok prezentują swoje prace w galerii „Kropka". Na piątkowym wernisażu wystawy zatytułowanej „Takich dwóch" zobaczyć można było barwne, pełne ekspresji obrazy Jarosza i piękne pejzaże Jana Rusnoka w nietypowych (okiennych) ramach.

Urodzony w Cieszynie, później mieszkający w Czeskim Cieszynie Jan Rusnok obecnie mieszka w Stargardzie i maluje obrazy, których tematem jest pejzaż zarówno tutejszy – górski, jak i nizinne widoki miejsca zamieszkania. Waldemar Jarosz mieszka i tworzy w Koszalinie, a tematami jego twórczości są najczęściej postać ludzka, twarz, zwierzęta, pejzaże, a także architektura Morza Śródziemnego.

„Takich dwóch" to nie tylko dwie osobowości artystyczne, ale i dwa sposoby widzenia świata i dwa sposoby jego malowania, które na jednej wystawie, obok siebie zyskują być może nowy wymiar.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Nowa wystawa w galerii „Kropka" prezentuje twórczość dwóch malarzy.

1968 rok: nadzieje polskiej społeczności spaliły na panewce

Czterdzieści lat upłynęło od wydarzeń Praskiej Wiosny, kiedy to pod wpływem ogólnospołecznego zrywu próbowano w Czechosłowacji zmienić totalitaryzm komunistyczny w socjalizm „Z ludzką twarzą". Okres ten miał również istotne znaczenie dla Polaków na Zaolziu – w latach 1968-1970 powstawały nowe inicjatywy inspirowane i kierowane przede wszystkim przez PZKO. Inwazja wojsk pięciu państw Układu Warszawskiego na Czechosłowację 21 sierpnia 1968 roku oraz konsekwencje polityczne tego wydarzenia skazały te inicjatywy na niepowodzenie.

Fot. archiwum Ośrodka Dokumentacyjnego KP

Zarząd Główny SMP w 1968 r. W pierwszym rzędzie od lewej: sekretarka Anna Piszkiewicz (Sojka), prezes Władysław Josiek, księgowa Anna Putniorz; w drugim rzędzie: sekretarz Jan Walczysko, wiceprezes Bogdan Kiszka oraz Tadeusz Ramik (do spraw kultury).

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, zgodnie z wolą polskiej społeczności, przejął funkcję rzecznika jej interesów. Już 26 marca 1968 r. Plenum ZG PZKO wyraziło poparcie dla nowych władz partyjno-rządowych w liście do I sekretarza Komunistycznej Partii Czechosłowacji Aleksandra Dubčeka. Nowy duch w PZKO przejawił się w pełni w uchwale X Zjazdu PZKO z dnia 27 kwietnia 1968 r. Warto przytoczyć najważniejsze wytyczne, z których np. punkty 6 i 7 aktualne są do dziś:

6. Poświęcać należytą uwagę sprawom szkolnictwa: w szczególności spowodowanie rewizji programów nauczania w polskich szkołach i treści niektórych podręczników, kształcenie nauczycieli przedmiotów humanistycznych w Polsce, usamodzielnienie szkół fachowych i reaktywowanie średniej szkoły ekonomicznej, pilnowanie sieci polskich szkół w ogóle, zapobieganie likwidacji szkół z mniejszą ilością klas, organizowanie oddzielnych kolonii wakacyjnych dla polskiej młodzieży szkolnej, zapewnienie nauki języka polskiego w szkołach, kształcących kadry dla punktów usługowych. (...)

7. Do spopularyzowania działalności i osiągnięć polskiej mniejszości wykorzystać wszystkie środki masowego przekazu, łącznie z ostrawską TV. (...)

Postawa i aktywność społeczności polskiej wywołały nadspodziewanie ostrą reakcję ludności czeskiej. Instytucje, organizacje społeczne, załogi przedsiębiorstw, a także osoby prywatne skierowały do władz partyjnych i państwowych przeszło 50 różnych pisemnych protestów. Po wkroczeniu w sierpniu 1968 r. do Czechosłowacji wojsk Układu Warszawskiego zdecydowana większość Polaków zaolziańskich jednoznacznie potępiła ten akt międzynarodowego bezprawia. Plenum ZG PZKO dało temu wyraz w listach do prezydenta Ludvíka Svobody, Komitetu Centralnego KPC i do Zgromadzenia Narodowego.

Plenum ZG PZKO w drugiej połowie 1968 r., realizując uchwałę X Zjazdu PZKO, podjęło próbę powołania Polskiej Rady Polaków w Czechosłowacji. Przedsięwzięcie to znalazło poparcie najwyższych władz partyjno-rządowych i rokowało duże nadzieje na sukces. Utworzono komitet przygotowawczy składający się z przedstawicieli wszystkich liczących się instytucji mających wpływ na życie narodowe Polaków, z odpowiednim uwzględnieniem KPC, i podjęto praktyczne kroki w celu realizacji zadania. Sprawa posuwała się naprzód. Jednakowoż w szybko „normalizujących" się od końca 1969 roku warunkach politycznych sprawa Rady Polaków powoli gasła i upadła. XI Zjazd PZKO w 1971 r. w ogóle o niej nie wspomniał.

Okres odwilży sprzyjał również przeprowadzeniu procesu rehabilitacyjnego poszkodowanych przez PZKO członków Związku: Pawła Kubisza i Ferdynanda Króla. Utworzono Komisję ZG PZKO, która wydała komunikaty o przewodach rehabilitacyjnych w drugiej połowie 1968 r., ogłaszające pełną rehabilitację obu poszkodowanych. Należy dodać, że podejmowane przez Pawła Cieślara (autora „platformy" z początku lat 50.) zabiegi w KC KPC w celu rehabilitacji swej osoby zakończyły się niepowodzeniem.

Na X Zjeździe PZKO podjęto m.in. uchwałę o budowie okazałego Domu Związkowego w Czeskim Cieszynie. Powołana Komisja opracowała szczegółowy program budowy, zaakceptowany przez Prezydium ZG PZKO 6 maja1969 r. Prace zaczęły się pomyślnie rozwijać. Dom, który miał stanąć w Cz. Cieszynie przy ulicy Jabłonkowskiej kosztem 18 mln Kcs, miał spełniać potrójną rolę: jako pewna forma odszkodowania za polskie majątki przedwojenne, jako ośrodek reprezentacyjny społeczności polskiej oraz ozdoba miasta. Budynek miał zajmować 5 tys. m kw. powierzchni użytkowej, w tym 1037 m kw. planowano przeznaczyć na biura. Swoje siedziby miały tu znaleźć: Polska Rada Narodowa, sekretariaty PZKO, SMP, Harcerstwa Polskiego w Czechosłowacji (HPC), redakcje „Zwrotu", „Głosu Ludu", „Ogniwa", „Jutrzenki" i „Naszej Gazetki". Budowa miała odbywać się w latach 1972-1975. Upadek Praskiej Wiosny oznaczał praktycznie koniec nadziei na zrealizowanie tak obiecująco zapowiadającego się przedsięwzięcia.

ZG PZKO był również inicjatorem działań na polu odbudowy samodzielnego polskiego życia młodzieżowego, harcerskiego i sportowego. W kwietniu 1968 r. wybrano Tymczasowy Zarząd Główny Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, który już po miesiącu zrzeszał 27 grup SMP. 22 czerwca 1968 r. odbył się I Zjazd SMP, na którym delegaci reprezentowali ok. 3,5 tys. członków SMP. Funkcję prezesa pełnili kolejno Jan Szymik i Władysław Josiek. Batalii o rejestrację SMP nie udało się jednak pomyślnie zakończyć. Planowany na 25 lutego 1970 r. II Zjazd SMP został odgórnie zakazany. I tak, po utworzeniu ogólnokrajowego Socjalistycznego Związku Młodzieży (SZM), drugie Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej zakończyło swoją działalność. Polska młodzież znów szukała możliwości działania w ramach PZKO.

Harcerstwo Polskie w Czechosłowacji postanowiono reaktywować początkowo jako sekcję PZKO. Dzięki powszechnej akceptacji społecznej, poparciu dyrektorów szkół i inspektorów szkolnych, harcerstwo polskie zaczęło przybierać realne kształty. Wybrano Tymczasową Radę Naczelną, ukonstytuowano kierownictwo z naczelnikiem Władysławem Wróblem, później z Mieczysławem Piszczkiem. Opracowano statut HPC, zatwierdzony przez Radę Naczelną Organizacji Pioniera. Drużyny powstawały przy wszystkich szkołach, harcerze od Mostów k. Jabłonkowa po Bogumin organizowali różne akcje, spotykali się co kilka tygodni na zlotach i złazach. Dnia 27 maja 1970 r. działalność HPC została oficjalnie zakończona. Duch oraz tradycja harcerska jednak nie zginęły i zaowocowały po kolejnych dwudziestu latach.

Próby wznowienia samodzielnego życia sportowego Polaków na Zaolziu inicjował głównie działacz i redaktor sportowy Józef Raszyk. Swoje wnioski przedstawił w przyczynku dyskusyjnym na X Zjeździe PZKO w 1968 roku: – *Dziś, w okresie odrodzenia naszego życia ogólnospołecznego zaistniały warunki wznowienia naszych pięknych tradycji na odcinku pracy sportowej. Przepadły majątki, inwentarz dawnych Polskich Klubów Sportowych, nasi aktywiści sportowi postarzeli się o 16 lat, nie mieliśmy możliwości wychowania i przygotowania do pracy nowych, młodych kadr – ale mimo to czujemy w sobie tę siłę, która pozwoli nam na nowo rozbudzić w nas, a przez nas w naszej młodzieży ów dawny zapał i entuzjazm do pracy na polu wychowania fizycznego.*

Równocześnie przedłożył wniosek do uchwały zjazdowej. Oto jego fragmenty:

1. Przy ZG PZKO utworzyć komisję sportowo-turystyczną z odpowiedzialnym pracownikiem etatowym, z perspektywą utworzenia samodzielnej organizacji sportowo-turystycznej na zasadach federacyjnych w ramach Związku.(...)

3. Komisja sportowo-turystyczna przy ZG PZKO w pierwszym etapie swej pracy:

a) zajmie się wyszukaniem w terenie byłych instruktorów i wyszkoleniem w najbliższej przyszłości młodych instruktorów dla następujących gałęzi sportowych: turystyka, szachy, siatkówka, ping-pong, lekkoatletyka, koszykówka, badminton; b/ zatroszczy się o zorganizowanie wewnętrznych rozgrywek w wymienionych sportach w oparciu przede wszystkim o współpracę z młodzieżą szkolną; c/ w tym celu nawiąże ścisły kontakt ze szkołami i nauczycielami wychowania fizycznego w kierunku zaangażowania młodzieży szkolnej w pozalekcyjnej pracy sportowo-turystycznej.

4. Terenowym komórkom sportowo-turystycznym przysługuje prawo przyjmowania nazw symbolicznych, jak: Beskid, Błyskawica, Górnik, Groń, Iskra, Jedność, Kresy, Lechia, Naprzód, Ogniwo, Olza, Piast, Polonia, Ruch, Siła, Warta, Wicher, Zryw.(...)

Powyższych śmiałych zamierzeń nie zdołano jednak na skutek krótkiego czasu i niesprzyjających warunków organizacyjno-materialnych zrealizować. Nastał okres „normalizacji", usuwania podjętych działań, „czystek" w każdej dziedzinie aktywności ludzkiej. Wszystkie pociągnięcia związane z „normalizacją" dotknęły boleśnie także społeczność polską na Zaolziu, w szczególności PZKO.

STANISŁAW ZAHRADNIK

SONDA

Jak zapamiętałem(-am) 21 sierpnia 1968 roku?

EWA KWOLEK – To było dla mnie kompletne zaskoczenie. Po takim luzie, jaki czuło się w społeczeństwie, a ja dodatkowo byłam wtedy na macierzyńskim, więc niejako byłam jeszcze bardziej oderwana od rzeczywistości. Autentycznie bałam się reakcji otoczenia. Z mężem pojechaliśmy autobusem do Karwiny i zobaczyliśmy tych młodych rosyjskich żołnierzy, chłopców jeszcze. Wtedy mój teść – Józef Kwolek – powiedział, że Rosja narobiła sobie wstydu i w swoim czasie wypłynie także jak oliwa na wierzch prawda o Katyniu.

BOGUSŁAW CHWAJOL – 21 sierpnia rano jechaliśmy z żoną tramwajem do pracy do szpitala w Starym Boguminie. Jak zwykle, przesiadkę mieliśmy przy bogumińskim dworcu. I nagle konsternacja. Okazało się, że cały dworzec opanowany jest przez wojska radzieckie, a przed stacją stoją czołgi. Jeszcze nie wiedzieliśmy, co się stało. Próbowaliśmy rozmawiać z tymi żołnierzami, po co tu są i dlaczego. Ci młodzi chłopcy sami niewiele wiedzieli. Nasze zaskoczenie nieco zmalało, gdy w szpitalu lekarze z nocnej zmiany opowiadali nam, jak to w nocy przez most graniczny przechodziły wojska...

ks. BOGUSŁAW KOKOTEK – Ten dzień zostawił we mnie niezatarte wrażenie. Były wakacje i jak co roku podejmowałem pracę na brygadach studenckich. Tym razem po raz pierwszy poszedłem pracować do Trzynieckiego Przedsiębiorstwa Budowlanego. Już wtedy wiedziałem, co się dzieje, bowiem tata zbudził mnie rano i powiedział o inwazji. A więc poszedłem do roboty i tam czekało na mnie nie lada zaskoczenie – wszyscy pracownicy, cały personel i dyrektor zebrali się w biurze i wszyscy zaczęli płakać. Nikt nie był w stanie pracować. Rozeszliśmy się po domach i każdy słuchał radia i oglądał telewizję. Wtedy też gorące chwile przeżywała moja mama, która była kierowniczką sklepu samoobsługowego. Ludzie przewidując najgorsze, postanowili się zaopatrzyć na czarną godzinę. Sklep był oblężony. Na marginesie tamtych tragicznych i smutnych chwil muszę wrócić do nadziei, którą przyniosła Praska Wiosna. Ona to, poprzez swoje społeczne otwarcie, umożliwiła mi podjęcie studiów teologicznych.

TADEUSZ GRYCZ – Za dużo nie pamiętam. Byłem na wakacjach u babci w Gnojniku, a ta rano uskarżała się, że całą noc nie spała, bo przez Trzanowice jechały „traktory pasowe" – potem okazało się, że były to czołgi... Rano, jak zwykle, jechaliśmy do punktu skupu z mlekiem. Przy okazji chcieliśmy kupić chleb i rogaliki. Nie udało się. Sklep był ogołocony z towaru. Pamiętam jeszcze napis na budującym się Domu Kultury w Trzanowicach: *Roześmieje się dziedzina, jak szlag trafi Kosygina.* Nieustanne zamalowywanie tego ciągle pojawiającego się hasła nie pomagało.

ANDRZEJ FEBER – To miał być fajny dzień. Właśnie 21 sierpnia wraz z innymi uczniami Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie ruszaliśmy na chmiel. Jednak tuż przed wejściem do wagonu zatrzymali mnie rodzice, nakazując mi zostać w domu. Posłuchałem. Cała nasza rodzina wiązała wielkie nadzieje z Praską Wiosną, na porządku dziennym było słuchanie radiostacji „Głos Ameryki" oraz tego, co mówi Londyn. A jednak obrót sytuacji nas zaskoczył. Po inwazji z paczką przyjaciół gimnazjalnych zmieniliśmy pociąg do szkoły relacji Stonawa-Czeski Cieszyn z tzw. pantografu na wcześniejszy parowy, w którym można było dobrze otwierać okna. Powód? W remizie strażackiej przy wjeździe do Cz. Cieszyna stacjonowała grupa radzieckich okupantów i zawsze stał tam wartownik. Wtedy otwieraliśmy okna i z całego wagonu wynurzały się grożące mu pięści. Pamiętam, że raz stójkowy wybiegł, wycelował automat na nasz wagon i... nic. Nie wystrzelił. To były czasy pełne nadziei w jedność społeczeństwa. A później... wielkie rozczarowanie z postawy ciągle powiększającej się grupy przytakującej normalizacji. Toteż w rok po inwazji wraz z kolegami wystrojony w „trzykolory" paradowałem po Suchej Górnej. Niedługo. Bezpieka Publiczna nie miała żadnego zrozumienia dla demonstrowania uczuć do czeskiej flagi narodowej. Zostałem zatrzymany.

Opr. (mro)

GŁOSIK

Groźny Skrzat Bałagan

– Pobaw się ze mną Ludmiłko – prosił Głosik.

– Nie mam teraz czasu – odburknęła Ludmiłka i wróciła do swoich ręcznych robótek. – Poczekaj, skończę tę bransoletkę i potem się z tobą pobawię.

Głosik przez chwilę próbował się zająć swoimi samochodzikami. Poukładał je na półce według wielkości, potem według kolorów. Na koniec porozrzucał wszystkie po pokoju. Ludmiłka podniosła wzrok znad swoich bransoletek: – Ciekawa jestem, kto to posprząta?!

Głosik tylko wzruszył ramionami: – Nudzę się, chodź się ze mną bawić!

– Mówiłam ci, że nie mam teraz czasu – tłumaczyła mu Ludmiłka.

Głosik rzeczywiście potwornie się nudził. Chodził po pokoju tam i z powrotem. Chwilę oglądał ptaszki za oknem, przez chwilę nucił jakąś piosenkę. Potem zaczął robić kulki z gazet i rzucać nimi w kwiatki w doniczkach.

Ludmiłce kończyła się cierpliwość: – Jak ty się zachowujesz! Co robisz? Kto będzie to sprzątał? Biedne kwiatki!

Głosik jednak wcale się jej słowami nie przejął. Kulkami z gazety próbował trafić do doniczki. Za chwilę pokój wyglądał jak jedno wielkie pobojowisko! Ludmiłka właśnie skończyła robić swoje bransoletki. Rozejrzała się wokoło i włosy stanęły jej na głowie. – Do jasnej linijki, Głosiku, co ty najlepszego narobiłeś!?

Potłuczony wazon walał się w stercie starych gazet. Samochodziki wyścieliły podłogę w pokoju, a reszta zabawek tarzała się gdzie popadnie.

– Nareszcie skończyłaś te swoje durne robótki. Nareszcie! Możemy się pobawić! – zawołał uradowany Głosik.

– Na razie to my będziemy się bawić w sprzątaczki! Popatrz na tę katastrofę – Ludmiłka wyraźnie była niezadowolona.

– E tam, jakie sprzątanie, wieczorem posprzątamy, spójrz, jaka ładna pogoda na dworze. Chodź, zagramy w lotki! To dopiero jest zabawa – Głosik nie czekał na odpowiedź, złapał lotki i pobiegł na dwór.

– Co mi tam! – pomyślała Ludmiłka. – Dzisiejszą noc spędzę u koleżanki, a Głosik niech sobie mieszka w tym bałaganie.

Pobiegła za nim na dwór. Bawili się przednio. Wieczorem Ludmiłka zabrała tylko piżamkę i przypomniała Głosikowi: – Obiecałeś, że posprzątasz. Uważaj, by nie odwiedził cię Skrzat Bałagan! Spotkanie z nim nie należy do przyjemnych!

– Bajki opowiadasz! – obruszył się Głosik. Wcale nie zamierzał psuć sobie wieczoru sprzątaniem. Co tam, narobił jeszcze większego bałaganu!

Wieczorem jakoś nie mógł zasnąć. Cały czas wydawało mu się, że nie jest sam w pokoju. Zgasił lampkę. Jednak mógłby przysiąc, że na krześle siedzi jakiś dziwny skrzat. Zapalił więc lampkę. To nie był skrzat, tylko porzucona bluza, która w mroku przypominała kształtem czapkę skrzata. Samochodziki pod stołem wyglądały zupełnie jak buty skrzata. Cały bałagan w pokoju zamienił się nocną porą w Skrzata Bałagana!

Głosik nie przespał całej nocy. Z rana szybko zabrał się za sprzątanie pokoju. Ludmiłka, kiedy wróciła od koleżanki, nie mogła uwierzyć własnym oczom. Ich pokoik lśnił jak nigdy przedtem. No cóż, Skrzat Bałagan potrafi czynić cuda.

KROPKA

Smaczna krzyżówka

Dziś mamy dla Was krzyżówkę, w którą należy wpisać nazwy potraw.

1. Mogą być ze śliwkami.
2. Pływa w zupie.
3. ... ziemniaczane. Smaczne danie z tartych ziemniaków smażone na oleju.
4. Zupa z kiszonych lub surowych buraków.
5. Płat ryby niezawierający ości.
6. Zupa z pomidorów.
7. Potrawa z kapusty i mięsa, tradycyjna w polskiej i litewskiej kuchni.
8. Smażony ziemniaczany dodatek do mięs.

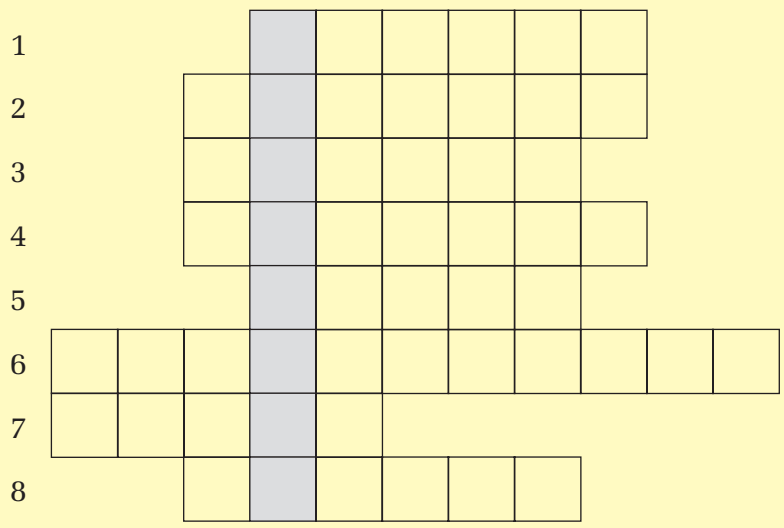

Na rozwiązanie czekamy jak zwykle do końca przyszłego tygodnia. Nagrody są już przygotowane!

Poprawne rozwiązanie krzyżówki sprzed dwóch tygodni to PUSTECKI. Nagrodę wylosowała **Karolina Santarius**. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagrody do redakcji.

Konkurs na logo

Macie niebywałą szansę, by Wasza praca znalazła się na międzynarodowych kartach Euro<26. Międzynarodowy konkurs na projekt nowego logo karty Euro<26 organizuje Europejskie Stowarzyszenie Kart Młodzieżowych. Mogą wziąć w nim udział wszystkie osoby prywatne, ale również firmy. Nieważne, czy jesteś profesjonalistą, czy amatorem. Konkurs przeznaczony jest dla wszystkich chętnych z każdego kraju. Termin nadsyłania prac upływa 30 września br. Zasady konkursu oraz wytyczne dotyczące tworzenia logo znajdują się na stronie: http://www.eyca.org/opencms/opencms/eyca_org/data/public/header/become_provider/whats_in_logo/

W co się bawić?

Na dworze pada i pada. Pokój w mieszkaniu jest stanowczo za mały na grę w piłkę nożną. Nawet gdyby był odpowiednio duży, to rodzice z pewnością nie byliby zadowoleni z takiej zabawy. Co można robić? Wspaniale się bawić! Na przykład w:

Zielone, czerwone

Rozejrzyj się dookoła, wypatrz jakiś przedmiot np. w zielonym kolorze i powiedz: „Widzę coś zielonego”. Ciekawe, czy koledzy od razu zgadną, o co chodziło. A może wokół was jest wiele zielonych rzeczy? Wtedy zabawa staje się jeszcze ciekawsza. Możecie szukać rzeczy w różnych kolorach, ale także okrągłych, kwadratowych, metalowych, drewnianych, twardych, miękkich itd.

Zgadnij, co to

Jeden z was zamyka oczy. Wyciągacie jakiś przedmiot. Wkładacie go do rąk osoby, która ma zamknięte oczy. Jej zadaniem jest odgadnięcie, co to takiego. Udało się? Zatem kolejny przedmiot i inna osoba. Możecie też zabawić się, kto pierwszy rozpozna dany przedmiot.

Usta mówią

Poproś kolegę, by spojrzał na ciebie uważnie, i powiedz coś do niego, poruszając bezgłośnie ustami. Czy uda mu się odczytać słowo jedynie z ruchu twych warg? A teraz twoja kolej. Czy wiesz, że to sposób na rozumienie, który często stosują osoby niesłyszące? Trzeba wtedy starać się po prostu bardzo wyraźnie artykułować wyrazy.

◆ e-mail: *sikorova@glosludu.cz* ◆ Adres: Redakcja „GL”, ul. Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn ◆ pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz ◆

CIEKAWOSTKI

Żółwie pomyliły drogę

60 małych żółwi, które dopiero co wykluły się z jaj, pomyliło drogę i wmaszerowało do restauracji na wybrzeżu Kalabrii – poinformował włoski biolog. – *Najprawdopodobniej zmyliło je światło z restauracji na plaży* – powiedział Antonio Colucci, którego wezwano na pomoc. Colucci pracuje nad programem monitorowania żółwi dla międzynarodowej organizacji ochrony przyrody WWF. Zabłąkane żółwie, które weszły pod stoliki w restauracji, przeniesiono na plażę i wypuszczono do morza.

Dmuchany pies niebezpieczny

Wielka figura psa spowodowała mnóstwo szkód, po tym jak została zwiana z wystawy. Dmuchany zwierz, dzieło sztuki rzeźbiarza Paula McCarthyego, zerwał zabezpieczenia szwajcarskiego muzeum. Bestia wielkości domu odleciała 656 stóp (ok. 200 m), zrywając linie napięcia i roztrzaskując okna.

Lato zakazów

Włoskie gazety nazwały tegoroczne wakacje w Italii „latem zakazów”, po tym jak w wielu miastach pojawiły się budzące duże zdziwienie zarządzenia burmistrzów. I tak na Capri za noszenie bikini poza plażą grozi grzywna, a w położonej w pobliżu Wenecji miejscowości Eraclea zabronione jest budowanie zamków z piasku. Do 500 euro kary mogą zapłacić osoby publicznie okazujące sobie uczucia w miasteczku Eboli, w Kampanii. W leżącym w Toskanii Forte dei Marmi w weekend nie wolno kosić trawy, a w centrum Lukki zabrania się karmienia gołębi. W nocy w parkach Novarry (północno-zachodnie Włochy) nie mogą przebywać grupy więcej niż dwuosobowe.

Pociąg Husajna ruszy w trasę

Irackie koleje wprowadzą na regularną trasę pociąg, który należał do Saddama Husajna. Wyprodukowany we Francji luksusowy skład będzie woził pasażerów na trasie Bagdad–Basra. Rzecznik prasowy irackich kolei Karim al-Tamimi powiedział we wtorek, że pociąg już stoi na głównym dworcu w Bagdadzie i od przyszłego miesiąca będzie kursował regularnie. 23 wagony przydadzą się w kraju, który z powodu przedwojennych sankcji ONZ i powojennego chaosu cierpi na niedostatek taboru kolejowego. Iracki dyktator podróżował swoim pociągiem tylko raz, pod koniec lat 70. Od tamtej pory skład stał ukryty w Bagdadzie. Po inwazji wojsk amerykańskich w 2003 roku został zabezpieczony przed splądrowaniem.

Stara miłość nie rdzewieje

Pewien Brytyjczyk wrócił do swojego pierwszego samochodu 50 lat po tym, jak siadł za jego kierownicę. John Nagle, lat 67, wytropił samochód z 1934 r., który niegdyś nazwał „Emmeline” i odkupił go za bajeczną kwotę 9 tysięcy dolarów. Co najlepsze, sprzedał go w 1963 r. za 40 dolarów. Teraz kupił już samochód-zabytek.

JAK POWIEDZIEĆ

Miły Lojzku,

wczora do nas przijechoł stryc z Ameryki. Tóż jak mómy takóm wzacnóm nawsztiewe, to żech napiykła bramboraków, coby se spómnioł roki, jak był mały a mama mu ich piykła. Ón tam w Ameryce je zamiestnany w żelezarnach, tóż żech mu powiedziała, żeby móg se aj wrócić do nas, że w Trzyńcu też mómy żelezarny. Ale ón mi powiedzioł, że taki podminki, jaki ón mo u sebie w podniku, nigdzi indzi nie dostanie. Tóż pojechoł spatki do Ameryki. Szkoda. **Haniczka**

Kochana Haniczko,

nie tak często przyjeżdżają do nas goście (nie *nawsztiewa*) z Ameryki. A placki ziemniaczane, „po naszymu” *stryki* (nie *bramboraki)*, to danie w sam raz na obiad dla takiego gościa, jak wujek (nie *stryc*) z Ameryki. To ciekawe, że wujek też jest zatrudniony (nie *zamiestnany*) w hucie (nie *żelezarnach*). Myślę jednak, że warunki (nie *podminki*), na jakich są zatrudniani ludzie w naszych firmach (nie *podnikach*), niewiele odbiegają od standardów europejskich czy amerykańskich. Może wujek o tym nie wiedział. **Alojzy**

Nawsztiewa – goście
Bramboraki – placki ziemniaczane, „stryki”
Stryc – wujek
Zamiestnany – zatrudniony
Żelezarny – huta
Podminki – warunki
Podnik – firma, przedsiębiorstwo

(hs)

ALE HECA

– Jaki miano żeście obrali dla waszego dziecka – pyto ksiądz przed chrzcinami.
– Jan.
– A kiery Jan to mo być: Kanty, Nepomucyński czy od Świętego Krzyża?
– To ksiądz nie wiy?
– Dybych wiedział, to bych sie przeca nie pytoł!
– Tak Jan Nowok.

⁂

Spotkały sie dwie koleżanki, jedna była z synkym.
– Prowda, że je do mnie podobny? – spytała.
– Sóm żeście jak dwie krople wody.
– Ale mi tego żodyn nie mówi.
– Bo ni mo odwagi!...

⁂

Przyszła baba do dochtora.
– Abo żech je w ciąży – mówi – abo mie boli ząb.
– Wolołbych, żeby nie było – „abo”!
– dochtór na to. – Bo teraz nie wiym, jak ustawić fotel...

⁂

– Móm znajómego, przed kierym wszyscy ściepujóm czopki.
– Cóż to za ważniak?
– Szatniorz.

⁂

– Tyn Antek, co mi go tak zachwolosz – mówi cera do mamy – je ganc przygupi. Mówi taki rzeczy, jakich żodyn normalny człowiek nigdy by nie powiedzioł.
– To ci sie już oświadczył?!

CZWARTEK 21 SIERPNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Świnka Peppa **8.40** Karrypel kontra groszki **9.05** Jedynkowe przedszkole **9.35** Fifi **9.50** Sindbad **10.20** Szkoła złamanych serc **11.10** W-skersi **11.30** Ja i mój pan **11.45** Był taki dzień 21 sierpnia **11.47** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.15** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.30** Przebojowa noc **17.40** Moda na sukces (s.) **18.30** Faceci do wzięcia - Brudna miłość (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Budząc zmarłych (s.) **22.25** Sprawa dla reportera **23.00** Zło (film USA) **0.50** Zagubieni (s.) **1.30** Narzeczona bez posagu (film bryt.) **2.50** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie.

TVP 2

6.00 Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **12.20** Harry i Hendersonowie **12.50** Wyprawy Corwina **13.25** Kapelusz pana Anatola **15.00** Statek miłości (s.) **15.55** Czarne chmury - Pantomima **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.55** Panorama flesz **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Codzienna 2 m 3 **19.35** Biuro kryminalne - Chińska pętla **20.05** Zupełnie jak miłość (film USA) **22.00** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **23.00** Hotel Babylon **0.00** Panorama **0.20** Nikt nie jest bez grzechu - Arthur Miller, Elia Kazan i czarna lista Hollywood **2.15** Miasteczko Twin Peaks (s.) **3.05** Wiedźmin **3.55** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.35** Info poranek **8.45** Na co dzień **9.19** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **9.55** Biznes - otwarcie dnia **11.17** Info dzień **12.07** Pięć minut dla zdrowia **13.07** Okno na Polskę **14.07** Biznes **15.11** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Olimpiada Bolka i Lolka **17.10** TV Katowice zaprasza **18.00** Aktualności **18.55** Nasz reportaż **19.10** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.55** TV Katowice zaprasza **20.09** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **23.45** Na jednej ziemi **1.26** Okno na Polskę **1.37** Telekurier bliżej ciebie **2.26** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie.

POLSAT

6.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Miejskie szkodniki **9.00** Daleko od noszy - Ideał do reklamy **9.30** Czarodziejki (s.) **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Zwariowany świat Malcolma (s.) **12.00** Fuks **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Miodowe lata - Ubezpieczenie na życie **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Tylko miłość **17.30** Daleko od noszy - Skłócarz i Godzilla **18.00** Miodowe lata - Rodzina patologiczna **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Skazany na śmierć **22.05** Półmrok (film USA) **0.15** Fala zbrodni - Zemsta.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bob Budowniczy (s. anim.) **8.40** Mądronos (s.) **9.00** Drobne czułostki (teatr TV) **10.05** Decyzje kucharza Svatopluka (s.) **11.20** BROLN (pr. muz.) **12.00** Wiadomości **12.30** Szczęście domowe (mag.) **13.00** Zapomniane wyprawy: Ekspedycja 50 - Follow me **13.25** Simpsonowie (s. anim.) **13.45** Córki McLeoda (s.) **14.30** Zwariowana dziewczyna (s.) **14.50** Lot 29 (s.) **15.15** Cudowny świat (pr. cykl.) **15.45** Wyprawy **16.00** Przyjaciele Zielonej Doliny (s.) **16.30** Bob Budowniczy (s. anim.) **16.40** Mądronos (s.) **17.05** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Uroczystość z okazji 40. rocznicy wydarzeń Sierpnia 1968 **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Prognoza pogody **18.28** Minuta z przyrody **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Wszystko dla firmy 1/2 (film czes.) **21.00** Proroctwo z Avignon (s.) **21.50** Piękne miasta **22.15** Detektyw Martin Tomsa (s.) **23.25** Czechosłowacki tygodnik filmowy **23.40** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.45** Z życia zwierząt **0.05** Taxi **0.35** Pod pokrywką **0.55** Chłopaki w akcji **1.20** Córki McLeoda **2.05** AZ-kwiz.

TVC 2

2.30 Pięciobój nowoczesny (strzelectwo) **3.10** Lekkoatletyka (dziesięciobój, 100 m) **5.40** Pięciobój nowoczesny (szermierka) **6.20** Lekkoatletyka (dziesięciobój, pchnięcie kulą) **7.10** Pięciobój nowoczesny (szermierka) **8.00** Kolarstwo (BMX, finał) **8.30** Pięciobój nowoczesny (pływanie) **9.10** Siatkówka plażowa (finał K) **10.00** Kajakarstwo (półfinał) **11.00** Pięciobój nowoczesny (parkour) **13.00** Lekkoatletyka (rzut oszczepem K - finał) **14.00** Pięciobój nowoczesny (bieg) **16.30** Jeździectwo (parkour, finał) **17.30** Skoki do wody (skoki z wieży 10 m K) **18.00** Przegląd zdarzeń **18.45** Wywiad z gwiazdą **19.00** Żeglarstwo **20.00** Dzień 13. (retransmisja najciekawszych zdarzeń) **21.00** Przegląd zdarzeń **22.00** Dzień 13. **2.00** Przegląd zdarzeń (powtórka).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Cud Juany (s.) **9.30** Baśnie tysiąca i jednej nocy 2/2 (film USA) **11.15** Julie Lescaut (s.) **13.05** Lea Parker (s.) **14.10** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Zagubieni (s.) **16.00** Kobra 11 (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Redakcja (s.) **18.35** Dr House (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Świat to za mało (film br.-USA) **22.30** Skazani na Shawshank (film USA) **1.15** Ślepa sprawiedliwość (s.) **2.30** Program rozrywkowy.

PRIMA

6.30 Party z kucharzem **7.00** Tabaluga (s. anim.) **7.30** Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.10** Malcolm w tarapatach (s.) **8.40** Przyjaciele (s.) **9.05** Kasia Brzydula (s.) **10.10** Siódme niebo (s.) **11.05** Medicopter 117 (s.) **12.00** Diagnoza morderstwo (s.) **12.55** Pomoc domowa (s.) **13.25** Hunter (s.) **14.20** Renegat (s.) **15.15** Will & Grace (s.) **15.45** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.05** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.10** Jak zbudować marzenie **21.50** Kości (s.) **22.45** Terminator: Kroniki Sary Connor (s.) **23.40** Sprawa dla dwu (s.) **0.45** Zadzwoń do jasnowidza **2.25** Klinika (s.).

PIĄTEK 22 SIERPNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Świnka Peppa - Wycieczka w góry **8.35** Owocowe ludki - Deszcz niezgody **9.05** Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku **9.25** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Dania na upalne dni **9.40** Angielski z Jedynką, czyli The Best Guest Show **9.50** Legenda Nezha - Tajemnicze morze **10.15** Szkoła złamanych serc **11.05** Kuchnia z Okrasą - Słynne naleśniki **11.30** Moje smakołyki - Mik w Tajlandii **11.40** Był taki dzień 22 sierpnia **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.15** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **17.00** Teleexpress **17.15** Celownik **17.30** Przebojowa noc **17.40** Moda na sukces (s.) **18.30** Śmiechu warte **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Uciekający pociąg (film USA) **22.25** Dopaść Eddiego (film USA) **0.05** Rzymska opowieść (film kopr.) **1.40** Błękitny chłopiec.

TVP 2

6.00 Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **12.20** Harry i Hendersonowie - Dziewczynki boją się małpoludów **12.45** Tańcząca z rekinami **13.20** Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca w Koninie **13.45** Pan Anatol szuka miliona **15.05** Statek miłości (s.) **16.00** Na dobre i na złe - Uprowadzenie **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.50** Dwójkomania **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Sopot Hit Festiwal 2008 **20.05** Angelika wśród piratów (film kopr.) **21.35** Sopot Hit Festiwal 2008 **22.05** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **23.00** Podkomisarz Brenda Johnson **23.50** Euroexpress (mag.) **0.00** Panorama **0.20** Czas porzucenia (film włoski) **1.55** Zerwany **3.30** Noc zagadek - teleturniej interaktywny. **4.50** Echa Panoramy

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.02** Gość poranka **8.24** Przegląd prasy **8.45** Wokół nas **9.19** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **9.55** Biznes - otwarcie dnia **11.48** Info dzień **12.08** Pięć minut dla zdrowia **13.06** Okno na Polskę **14.45** Pięć minut dla zdrowia **15.11** Raport z Polski **16.13** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.50** Informator KZK GOP **17.00** Kronika miejska Katowice **17.10** TV Katowice zaprasza **18.00** Aktualności **18.55** Pod górę **19.20** Punkt widzenia **19.30** Nasz reportaż **19.45** Wokół nas **20.09** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **23.05** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie **23.45** Pod prąd **0.21** Paszport do Chin **1.07** Minęła 20-ta **2.03** Telekurier bliżej ciebie **2.51** Igrzyska Olimpijskie w Pekinie.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Miejskie szkodniki **9.00** Daleko od noszy - Skłócarz i Godzilla **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Zwariowany świat Malcolma **12.00** Fuks **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Miodowe lata - Rodzina patologiczna **14.45** Świat według Bundych (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Tylko miłość (s.) **17.30** Daleko od noszy - Słynny polski lekarz **18.00** Miodowe lata - Przepraszam cię **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Sopot TOPtrendy - Festiwal 2008 - Słoneczny patrol Ani Mru Mru **22.05** Chłopaki mojego życia (film USA) **0.55** Drakula.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bob Budowniczy (s. anim.) **8.40** Mądronos (s.) **9.00** Wieczorynka (dok.) **9.30** Albowiem nie wiedzą, co czynią (film TV) **9.50** Piosenki na jutro **10.05** Co pan na to, panie Werichu? **10.20** Program muzyczny **10.55** Album **11.35** Czy mi wybaczysz? (film TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Szczęście domowe (mag.) **13.00** Moja miłość Afryka (dok.) **13.30** Ogród - to sztuka **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.40** Simpsonowie (s. anim.) **15.00** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **15.25** Rozbójnicy (s.) **15.50** Świat Elmo (s. anim.) **16.05** Babar (s. anim.) **16.25** Przyjaciele Zielonej Doliny (s.) **17.05** AZ-kwiz **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) **21.00** 13. komnata Kamili Moučkovej **21.30** Talk show Jana Krausa **22.20** Seks w wielkim mieście (s.) **22.50** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **22.55** Złoty interes (film USA) **0.40** Film o filmie „Maj" **1.00** Wszystko party **1.40** Bananowe rybki **2.10** Ogród - to sztuka.

TVC 2

3.00 Lekkoatletyka (dziesięciobój: 100 m przez płotki, rzut dyskiem) **6.15** Pięciobój nowoczesny (strzelectwo, szermierka K) **7.00** Lekkoatletyka (dziesięciobój, skok o tyczce) **9.25** Kolarstwo (wyścig na rowerach górskich K) **11.00** Kajakarstwo (C2 i K4, finał) **12.00** Pięciobój nowoczesny (pływanie, parkour K) **13.00** Lekkoatletyka (dziesięciobój, rzut oszczepem, 1500 m) **16.15** Koszykówka (półfinał M) **18.00** Przegląd zdarzeń **18.45** Wywiad z gwiazdą **19.00** Olimpijski ring **20.00** Dzień 14. (retransmisja najciekawszych zdarzeń) **21.00** Przegląd zdarzeń **22.00** Dzień 14. **3.00** Przegląd zdarzeń (powtórka).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Cud Juany (s.) **9.30** Zła miłość (film USA) **11.15** Julie Lescaut (s.) **13.05** Lea Parker (s.) **14.05** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **15.05** Zagubieni (s.) **16.00** Kobra 11 (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Dwóch i pół (s.) **17.50** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.40** Dr House (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Anakonda (film kopr.) **21.45** Dom Glassów (film USA) **23.45** Opowieści z krypty - orgia krwi (film USA) **1.20** Skazany na śmierć (s.) **3.20** Nieziemska miłość (s.).

PRIMA

6.30 Party z kucharzem **7.00** Tabaluga (s. anim.) **7.30** Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.10** Malcolm w tarapatach (s.) **8.35** Przyjaciele (s.) **9.00** Kasia Brzydula (s.) **10.05** Siódme niebo (s.) **11.00** Medicopter 117 (s.) **12.00** Diagnoza morderstwo (s.) **12.55** Pomoc domowa (s.) **13.25** Hunter (s.) **14.20** Renegat (s.) **15.15** Will & Grace (s.) **15.40** Jordan (s.) **16.35** Komisarz Rex (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.05** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** 12 Mile Road (film USA) **22.00** Zabójcza broń III (film USA) **0.20** Zadzwoń do jasnowidza **2.05** Klinika (s.).

POLONIA

PIĄTEK 22 SIERPNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku (mag.) **8.40** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **9.00** Panna z mokrą głową (s.) **9.30** „...swego nie znacie..." - Katalog zabytków **9.40** Pomorskie krajobrazy - Poligon przyrody **10.00** Welcome to Kraków (rep.) **10.10** Czarne chmury (s.) **11.00** Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Dubno **11.20** To jest temat - Karety hrabiego Waldsteina **11.30** Polska z bocznej drogi - U Jakuba Wędrowcza **11.45** Pamiętaj o mnie **12.00** Wiadomości **12.10** Dwie strony medalu (s.) **13.00** Kielecczyzna na lato (mag.) **13.25** Hity satelity **13.40** O czym marzą tygrysy (dok.) **14.05** W sportowym stylu (mag.) **14.35** Wielkie sprzątanie **14.50** „...swego nie znacie..." - Katalog zabytków - Poznań **15.00** Magazyn przechodnia **15.15** Zielonym do góry (mag.) **15.30** Przeboje lata z klasyką - Arcydzieła G.F. Haendla **16.00** Welcome to Kraków (rep.) **16.10** Duże dzieci **17.00** Teleexpress **17.15** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **17.25** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **17.40** Zwierzowiec - Sukces **17.55** Czarne chmury (s.) **18.45** Hity satelity **19.05** Pamiętaj o mnie **19.15** Dziewczynka z orzeszka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.15** Dwie strony medalu (s.) **21.05** Polska na lato - Kielecczyzna na lato (mag.) **21.35** Kino Sąsiadów na bis - Musimy sobie pomagać (film czes.) **23.30** Opole 2008 na bis - recital zespołu Bajm **24.00** Panorama **0.15** Magazyn przechodnia - Wstyd **0.30** Herkules (dok.) **1.00** Pamiętaj o mnie **1.15** Dziewczynka z orzeszka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.05** Dwie strony medalu (s.) **3.35** Kino Sąsiadów na bis - Musimy sobie pomagać (film czes.) **5.35** Czarne chmury (s.).

SOBOTA 23 SIERPNIA

6.30 Rzeka kłamstwa (s.) **8.00** Dla niesłyszących - Echa Panoramy **8.30** Zacisze gwiazd - Katarzyna Łaniewska **9.00** Wakacje z duchami (s.) **9.25** Zwierzowiec - Dobre wychowanie **9.45** Polska dobrze smakuje - Wędzona sielawa i jej koleżanki (dok.) **10.10** Blues minus. Jonasz Kofta - największe przeboje **10.55** Dwie strony medalu (s.) **11.20** Pamiętaj o mnie **11.30** Wojciech Cejrowski, boso przez świat (rep.) **12.00** Duże dzieci **12.45** Dziękujemy za solidarność - Elżbieta i Jakub Święciccy **13.00** Wiadomości **13.10** Opowieści wiatru i morza (mag.) Dla małoletnich od lat 7 **13.30** Dzika Polska (dok.) **13.55** Made in Poland **14.20** O dwóch takich, co ukradli księżyc (film fab.) **15.35** Śladami Olędrów (rep.) **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Pamiętaj o mnie **17.25** Generał Polskich Nadziei - Władysław Anders (dok.) **18.20** Wiedźmin (s.) **19.10** Milusiaki - Piraci (s.) **19.30** Wiadomości **20.10** Stacyjka (s.) **21.10** Zamach (dramat) **22.30** Opole 2007 na bis - Niebo z moich stron - Piosenki Seweryna Krajewskiego **23.15** W rajskim ogrodzie - Dolina Loary **23.35** Duże dzieci **0.20** Wiedźmin (s.) **1.10** Milusiaki - Piraci (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Stacyjka (s.) **2.55** Generał Polskich Nadziei - Władysław Anders (dok.) **3.50** Pamiętaj o mnie **4.05** Dwie strony medalu (s.) **4.30** Zamach (dramat).

NIEDZIELA 24 SIERPNIA

5.50 Droga w świetle księżyca (film TVP) **6.50** Stefana Żeromskiego dusza rozdarta (dok.) **7.55** Śniadanie na podwieczorek **8.50** Wiedźmin (s.) **9.40** Ziarno (mag.) **10.05** Legenda Krakowska (film anim.) **10.30** Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele **10.55** Dwie strony medalu (s.) **11.15** Pamiętaj o mnie **11.25** Psi psycholog (dok.) **11.55** Anioł Pański **12.15** Kaziu, Polska Ci dziękuje (dok.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.10** Parada oszustów (s.) **14.55** W rajskim ogrodzie - Dolina Loary **15.20** Skarby nieodkryte **15.45** Serbołużyczanką jestem... (rep.) **16.15** Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Łuck **16.35** Zaproszenie - Facecje toruńskie **17.00** Teleexpress **17.15** Pamiętaj o mnie **17.25** Mini Szansa - Majka Jeżowska **18.20** Wiedźmin (s.) **19.10** Noddy (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Glina (s.) **21.10** Pejzaż Horyzontalny - koncert piosenek Wiesława Dymnego **22.00** Czas dla kibica - Żużel **24.00** Wiedźmin (s.) **0.50** Ziarno **1.15** Noddy (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Glina (s.) **2.55** Zaproszenie - Facecje toruńskie **3.20** Parada oszustów (s.) **4.10** Pamiętaj o mnie **4.20** Dwie strony medalu (s.) **4.45** Serbołużyczanką jestem... (rep.) **5.15** Dziękujemy za solidarność - Elżbieta i Jakub Święciccy **5.25** Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Łuck.

PONIEDZIAŁEK 25 SIERPNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Jedyneczka - O mrówkach **8.55** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) **9.05** Krzyże celtyckie (dok.) **9.25** Alchemia zdrowia i urody (mag.) **9.45** Studio Lało - Grzało (mag.) **10.05** O dwóch takich, co ukradli księżyc (film pol.) **11.20** W rajskim ogrodzie - Ekwadorska Vilcabamba **11.45** Pamiętaj o mnie **12.00** Wiadomości **12.10** Dwie strony medalu (s.) **13.00** Serbołużyczanką jestem... (rep.) **13.30** Wiedźmin (s.) **14.15** Chemiczny Bałtyk (rep.) **14.45** Tygrysy Europy (s.) **15.40** Przeprowadzki (s.) **16.35** Krzyże celtyckie (dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Jedyneczka - O mrówkach **17.40** Dzika Polska (dok.) **18.05** W sportowym stylu (mag.) **18.35** Tajemnice Watykanu (dok.) **19.05** Pamiętaj o mnie **19.15** Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Dwie strony medalu (s.) **21.00** Nasz reportaż - Szalom Lejbuszewo **21.30** Warto kochać (s.) **22.15** Przeprowadzki (s.) **23.10** Pojedynek nie na żarty **24.00** Panorama **0.15** Polska dobrze smakuje - Wędzona sielawa i jej koleżanki **0.40** Tajemnice Watykanu (dok.) **1.05** Pamiętaj o mnie **1.15** Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Dwie strony medalu (s.) **2.45** Nasz reportaż - Szalom Lejbuszewo **3.15** Warto kochać (s.) **4.00** Przeprowadzki (s.) **4.50** Pojedynek nie na żarty **5.35** W rajskim ogrodzie - Ekwadorska Vilcabamba.

WSPOMNIENIA

Kto kochał – nie zapomni.
Kto znał – niechaj wspomni.

Dnia 21. 8. 2008 obchodziłby swoje 80. urodziny

śp. MICHAŁ STUDNICKI

z Nieborów. Z miłością wspominają najbliżsi.

GL-472

NEKROLOGI

Na tej ziemi, pod tym Niebem
życie nasze toczy się.
To co było, jest za nami,
co ma być, stanie się...

Dnia 18 sierpnia odszedł na zawsze w wieku niespełna 82 lat nasz Drogi Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Pradziadek, Teść i Szwagier

śp. PAWEŁ PYSZKO

zamieszkały w Nawsiu Potokach. Pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się w piątek 22. 8. 2008 o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Nawsiu. W smutku pogrążona rodzina. GL-494

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Dorwać Smarta (21, 22, godz. 17.45); Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka (21, 22, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central**: Klub Winx (22, godz. 17.00); Mroczny rycerz (22, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast**: Kung fu panda (21, godz. 15.30, 17.15); Mój przyjaciel lis (22, godz. 15.30); Hancock (22, godz. 17.15, 20.45), Jak żyć (22, godz. 19.00).

CO W TERENIE

PTTS „BŚ" – zaprasza na wycieczkę wtorkową 26. 8. Ligotka Kameralna – Kotarz. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.41 do Gnojnika. Autobus z Gnojnika o godz. 8.05.

SKRZECZOŃ – Uwaga chórzyści! Pierwsza powakacyjna próba chóru mieszanego „Hasło" odbędzie się 25. 8. o godz. 18.00 w Domu PZKO.

WĘDRYNIA – Organizacje społeczne wraz z gminą Wędrynia zapraszają na Tradycyjny Wędryński Karnawał 23. 8., który rozpocznie się sportowym popołudniem o godz. 13.30, program kulturalny rozpocznie się o godz. 16.30.

DĄBROWA – MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na Festyn Ogrodowy w sobotę 23. 8. od godz. 15.00 do ogrodu przy Domu Narodowym. W razie niepogody w lokalach Domu Narodowego. Na miejscu smaczny bufet oraz gry i zabawy.

GRÓDEK – „Dni Gródku" 23. 8. na boisku TJ Sokol Gródek. W programie: turniej piłki nożnej w godz. 9-15, o godz. 16.30 zagajenie imprezy, 16.35 program dla dzieci, 18.00 kapela dęta „Javorinka", 19.45 „Blue Rams" – folk, 21.00 Team – Revival, 22.00 dyskoteka – muzyka „Vega". Atrakcja dla dzieci – zamek do skakania.

PTTS „BŚ" – rejon Trzyniec zaprasza na Ognisko na Osówce w sobotę 23. 8. od godz. 14.00.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-432

WYSTAWY

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego" oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie, Dělnická 14**: do 31. 8. wystawa „Rzeźbiarze". Czynna: wt-pt: 9-12, so: 9-13, nie:13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10**: do 11. 1. wystawa „Muzeum o muzeum" oraz do 31. 8. „Czarnobiały świat". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?"; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem" oraz „Czarodziejski świat tramwajów". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość"; do 28. 9. wystawa „Autografy czeskich i światowych osobistości ze zbiorów Jerzego Hanibala". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: do 22. 8. wystawa „Cieszyńskie srebrne klejnoty"; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ARCHEOPARK w Kocobędzu: czynne wt-nie: 9-17.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: do 28. 8. wystawa „Tradycje Śląska Cieszyńskiego w obrazach Otakara i Edgara Baranów". Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

BIBLIOTEKA MIEJSKA CZ. CIESZYN SIBICA, Minigaleria Na Płocie: do 31. 8. wystawa Haliny Sikory pt. „Fotografie" oraz Veroniki Frankovej pt. „Batika". Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.20.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO ZA OLZĄ

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Regera 6, Cieszyn: do 30. 9. wystawa „Podróże bliskie i dalekie" w Galerii Wystaw Czasowych.

▲ **Piwnica Muzealna**: do 31. 8. wystawa rysunków Edyty Cieślik-Moczek „Obiekty rysunkowe".

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 4. 10. wystawa pt. „...ta czcionka, ta oprawy mistrzowska robota! – Sztuka książki". Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Dwa tygodnie w Buchenwaldzie

Wakacje to okres podróży i wyjazdów. Najczęściej ruszamy nad morze, w góry albo za pracą. Ja też postanowiłem wyjechać za granicę. Chciałem połączyć naukę z czymś niecodziennym, poznać coś nowego. Podczas poszukiwań na zagranicznych stronach internetowych zauważyłem ofertę niemieckiej Stverstaendnis. Grupa ta organizuje międzynarodowe obozy młodzieżowe związane tematycznie z edukacją historyczną.

Propozycja ta na tyle mnie zainteresowała, że wysłałem zgłoszenie. W rezultacie spędziłem dwa tygodnie w Buchenwaldzie, gdzie w czasie II wojny światowej istniał jeden z licznych obozów koncentracyjnych. Jest to miejsce, gdzie zginęło ok. 70 tys. osób, miejsce cierpienia i bólu niewinnych ludzi, którzy tutaj w nieludzkich warunkach musieli żyć, pracować i w końcu umierać... Pracowałem jako wolontariusz w grupie młodych ludzi z różnych krajów. Wspólnie poznawaliśmy historię tego miejsca. Razem z Rosjaninem, Mołdawianinem i grupą 10 Niemców pracowałem w archiwum, warsztatach i plenerze. Naszym zadaniem było odnowienie starej linii kolejowej Buchenwald-Weimar liczącej ok. 10 km. W tym celu trzeba było usunąć zarastające trasę krzewy i drzewa. Przy okazji dowiedzieliśmy się, że tory te zostały położone przez 1400 więźniów w 100 dni w 1943 roku z nakazu H. Himmlera. Linia miała zapewnić szybszy i tańszy transport więźniów do obozu.

Pracowaliśmy też przy wykopaliskach w specjalnym obozie nr 2, szukając przedmiotów, które więźniowie np. zgubili, oraz innych rzeczy, które dochowały się z tamtych okrutnych lat. Później w warsztatach trzeba było je inwentaryzować lub naprawiać. Najgorsza praca była w krematorium. Stąd wynosiliśmy urny z popiołami do warsztatów, gdzie je konserwowano. W archiwum wyszukiwaliśmy danych o więźniach, gdy zwiedzający pytali o swych przodków czy znajomych. W miejscu niepojętego okrucieństwa wyraźnie uświadamialiśmy sobie wartości związane z wolnością i życiem, jak również ból i cierpienia tych, którzy przez to piekło musieli przejść.

Nasza praca była dopełniona codziennie dyskusjami i poznawaniem historii obozu. Po południu przygotowywaliśmy każdy we własnym zakresie coś z historii Buchenwaldu i pracowaliśmy jako przewodnicy. Do dyspozycji mieliśmy bibliotekę lub Internet. Niemniej mieliśmy też okazję pobyć razem z młodymi ludźmi z różnych krajów, pograć w piłkę nożną. W czasie weekendu wyjechaliśmy na wycieczkę do leżącego na uboczu obozu koncentracyjnego Mittelbau-Dora, gdzie w tunelach produkowano od 1943 roku niemieckie rakiety V-2. Z początku obóz ten znajdował się tylko w tunelu, ale z powodu braku miejsca został wybudowany obok drugi obóz.

Mój pierwotny cel – udoskonalić język niemiecki – spełnił się z nawiązką. Do domu przywiozłem bagaż nowych doświadczeń i niezapomnianych wrażeń. Dowiedziałem się czegoś o II wojnie światowej, poznałem wielu dobrych kolegów.

P.S. Dodatek z leksykonu: Buchenwald jest częścią wioski Ettersberg, leży w Turengii obok miasta Weimar (miejsce urodzin Goethego i Schillera). Faszystowski rząd Hitlera kazał wyciąć w środku wielkiego bukowego lasu przestrzeń, którą otoczono kolczastym drutem, a w niej wybudowano baraki dla więźniów. Z początku umieszczano tam niemieckich komunistów i Żydów, podczas wojny także Polaków, Rosjan i jeńców z innych państw. Przez obóz przeszło ok. 340 tys. więźniów, z tej liczby śmierć poniosło 56 tys. osób (w obozie podawano nam liczbę 70 tys.).Wolność więzionym przyniosła armia USA 16 kwietnia 1945 r.

ADAM ROZMANIT,
Gimnazjum w Cz. Cieszynie

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji
przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915
SWABUD–INSIDE
tynki i wylewki (potěry)
wykonywane maszynowo
kom. 774 278 457
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*
- W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia.

Miasto Jabłonków

zgodnie z art. 3 rozporządzenia MŠMT č. 54/2005 Dz.U., o wymogach konkursu i komisjach konkursowych oznajmia

OGŁOSZENIE KONKURSU

na funkcję dyrektora organizacji budżetowej
Szkoła Podstawowa H. Sienkiewicza z polskim językiem nauczania
Jabłonków, Školní 438, organizacja budżetowa

Wymagania:

- wykształcenie wyższe, magisterskie o kierunku pedagogicznym, spełnienie wymagań wg ustawy nr 563/2004 Dz.U. o pracownikach pedagogicznych i o zmianie niektórych ustaw
- znajomość problematyki kierowania, znajomość obowiązujących norm prawnych z zakresu szkolnictwa

Pisemnie należy przesłać:

- życiorys strukturowany, w którym należy podać dane dotyczące fachowej wiedzy i umiejętności oraz dotychczasowego zatrudnienia (potwierdzone ostatnim pracodawcą)
- uwierzytelnione kopie dokumentów o zdobytym wykształceniu
- zaświadczenie lekarskie o zdolności do wykonywania funkcji
- wyciąg z Rejestru Karnego (nie starszy niż 3 miesiące) lub dokument o jego zażądaniu
- koncepcję rozwoju szkoły (maksimum 5 stron maszynopisu)

Przewidywane objęcie funkcji: 1. 1. 2009
Na konkurs zostaną przyjęte wyłącznie zgłoszenia z kompletem dokumentów, które należy własnoręcznie podpisać i podać adres kontaktowy, telefon ew. e-mail
Termin składania zgłoszeń do: 10. 9. 2008
Zgłoszenia należy przesłać listem poleconym pod adres:
Město Jablunkov, Dukelská 144, odbor školství a kultury, 739 91 Jablunkov
Kopertę należy opatrzyć dopiskiem: „konkurzní řízení neotvírat".

GL-453

GL-491

GŁOS Ludu
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* ◆ Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi ◆ *chlupova@glosludu.cz* ◆ *przyczko@glosludu.cz* ◆ *radlowska@glosludu.cz* ◆ *sikorova@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e–mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212–4222.

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE PEKIN 2008

Wicemistrzowie świata zgaśli już w ćwierćfinale

To miał być dzień triumfu polskich siatkarzy i piłkarzy ręcznych, tymczasem obie drużyny – wicemistrzowie świata – odpadły wczoraj z olimpijskich ćwierćfinałów. Siatkarze ulegli Włochom 2:3 (19:25, 22:25, 25:18, 28:26, 15:17), piłkarze ręczni z kolei nie sprostali Islandii przegrywając 30:32 (14:19). W środę na pekińskich arenach w finale rzutu młotem walczyły Kamila Skolimowska i Anita Włodarczyk. Skolimowska miała trzy próby nieudane, zaś Włodarczyk uplasowała się na szóstym miejscu.

Złoty medal zdobyła Białorusinka Oksjana Mijankow z rekordem olimpijskim 76,34. Do III rundy gry pojedynczej tenisa stołowego awansował Lucjan Błaszczyk, pokonując 4:2 Czecha Petra Korbela. Z pierwszego miejsca w półfinałowym wyścigu awansowała do jutrzejszego finału kanadyjka podwójna mężczyzn w składzie Paweł Baraszkiewicz, Wojciech Tyszyński. Po zamknięciu tego numeru w finale 400 m ppł. zaprezentowała się Anna Jesień.

Nerwicy żołądka mogli nabawić się kibice siatkarscy po zaciętym meczu z Włochami, przegranym przez Polaków niejako na własne życzenie. Podopieczni trenera Raula Lozano wyszli na pierwszy set całkowicie rozkojarzeni, jak gdyby zapominając o klasie Włochów. Od drugiego setu było już znacznie lepiej, ale w końcówce drugiej partii znów więcej zimnej krwi zachowali Włosi – wygrywając 25:22. Dwusetowa strata nie zdeprymowała Polaków, którzy podnieśli się ze stanu 0:2, wyrównali na 2:2, by przegrać w tie-breaku 15:17. Trener Raul Lozano zareagował tylko na kilka rzucających się w oczy słabych punktów w grze Polaków. Zmienił wyraźnie bez formy grającego Sebastiana Świderskiego, pozostawiając jednak na parkiecie innego „śpiącego rycerza" – Pawła Zagumnego. Polski rozgrywający zaliczył bardzo słaby mecz. Zbyt schematycznie rzucał piłki na skrzydła – najczęściej do Mariusza Wlazłego, który w końcówce tie-breaku wyraźnie opadł z sił. Włosi tylko na to czekali – przeważnie potrafili Polaków zablokować, sami zaś wyprowadzili dwa śmiertelne ataki. Na 17:15 uderzył Mastrangelo przez środek polskiego bloku i kurtyna opadła.

Mariusz Wlazły bez szans w obronie.

Los siatkarzy podzielili piłkarze ręczni, którzy w ćwierćfinale nie dali rady Islandii. Szczypiorniak ma w Islandii bardzo mocną pozycję, o czym przekonali się wczoraj dobitnie polscy zawodnicy. Ekipa Bogdana Wenty od pierwszych minut goniła stratę, grając źle we wszystkich elementach tego rzemiosła. Wicemistrzów świata o palpitację serca przyprawiał bramkarz Gustavsson, który mógł liczyć na świetnie zorganizowaną defensywę. W przypadku Polaków o dobrej defensywie nie mogło być nawet mowy, a bez poukładanych szyków obronnych nie można marzyć we współczesnym szczypiorniaku o korzystnym wyniku. Islandczycy do końca kontrolowali przebieg meczu. Przy stanie 27:30 w końcówce meczu Grzegorz Tkaczyk przestrzelił, symbolicznie niedokładnie, tak jak niedokładnie zagrał wczoraj cały polski zespół.

JANUSZ BITTMAR

»Jágr Team« pokazał w Trzyńcu klasę

Popis ofensywnych umiejętności w hokeju na lodzie – tak można w skrócie scharakteryzować pokazowy mecz pomiędzy zespołami HC Stalownicy Trzyniec a drużyną gwiazd „Jágr Team", który odbył się we wtorek w trzynieckiej Werk Arenie. Gwiazdy Jaromíra Jágra zwyciężyły 8:3, aczkolwiek nie o sam wynik chodziło w pierwszym rzędzie.

W ramach wtorkowej imprezy Jaromír Jágr wręczył przedstawicielom trzynieckiego klubu czek na 22 tysięcy koron, które pozyskano drogą internetowej licytacji jego dresu z okresu kariery w New York Rangers. Od nowego sezonu Jágr występować będzie w rosyjskim Omsku. „Jágr Team" oprócz wtorkowego meczu pod Jaworowym zaliczył też niedzielną pokazówkę z Kometą Brno, pokonując pierwszoligowca wysoko 12:2.

TRZYNIEC JÁGR TEAM 3:8

Bramki: 25. Peterek, 43. Polanský, 54. Malec – 38. i 44. Kotalík, 1. F. Kaberle, 9. Fleischmann, 24. Novotný, 31. Hlaváč, 35. J. Nedvěd, 39. Plekanec. Sędziował Smeták. Kary 1:1, wykorzystane 1:0. W. 2500.

Trzyńczanie przystąpili do wtorkowej pokazówki dwa dni po powrocie z męczącego turnieju w Trenczynie, gdzie ostatecznie zajęli czwarte miejsce. W barwach „Jágr Teamu" oprócz lidera Jágra wystąpili m.in. Tomáš Plekanec, Aleš Kotalík, Petr Průcha, Tomáš Fleischmann, czy bracia Tomáš i František Kaberle. Trzyniecka defensywa była w tym pojedynku niezbyt szczelna, ale w meczach na luzie to całkiem normalne. Doświadczony obrońca Lubomír Sekeráš, który w swojej karierze zaliczył też kilka sezonów w NHL w barwach Minnesoty Wild, przyznał po meczu, że starał się zmotywować zespół, co – jak przyznał – mu się udało. Inna sprawa, że gwiazdy z NHL zagrały po prostu lepiej i głównie skuteczniej w ataku. Podopieczni trenera Antoniego Stavjani włączyli piąty bieg dopiero w ostatniej tercji, wygranej przez Stalowników 2:1. Bramkarza Vojtka do ostatniej odsłony zmienił Daneček, ale trzeci trzyniecki golkiper miał stosunkowo niewiele pracy. Gwiazdy „Jágr Teamu" wyraźnie bowiem zwolniły obroty.

Jutro w ramach Tipsport Cupu trzyńczanie zmierzą się na wyjeździe z Kometą Brno, w czwartek z kolei w hali w Frydku-Mistku z ekstraligowym Zlinem (17.00). **(jb)**

Fot. MARIAN JEŻOWICZ

Kto dojdzie prędzej do krążka? Z lewej Jaromír Jágr, z prawej Rostislav Martynek.

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Królem drugiej kolejki drużyna Śmiłowic

ŚMIŁOWICE STARE MIASTO 4:0 (1:0)

Bramki: Ganczarczyk 2, Slušný, Červený. Śmiłowice: Bašanda – Klár – Bolf, Pindor, M. Sikora – Červený, Slušný, Z. Cieslar, Mich. Szuscik (25. Gurecký, 61. T. Sikora) – Ganczarczyk (70. Máj), J. Topiarz. Piłkarze Śmiłowic kapitalnie radzą sobie w nowym sezonie. Z dorobkiem sześciu punktów i bilansem bramek 7:0 prowadzą w tabeli grupy B w I A klasie i wiele wskazuje na to, że w odróżnieniu od ubiegłego sezonu tym razem mogą być jednym z faworytów rozgrywek. Pod wodzą nowego trenera Pavla Smatany, który zastąpił Štěpána Kufę prowadzącego zespół przez ostatnich osiem lat, piłkarze prezentują jak na razie bardzo ofensywny futbol. Wzmocniona kadra Śmiłowic zdmuchnęła w miniony weekend także Stare Miasto. Bohaterem meczu w Śmiłowicach był bramkarz Bašanda, który wybronił cztery czyste okazje przyjezdnych a na deser złapał też jedenastkę. Jego partnerzy z drużyny trafiali celnie. Prowadzenie zapewnił Śmiłowicom płaskim strzałem Slušný, w drugiej połowie dwukrotnie na listę strzelców wpisał się Ganczarczyk, celną główką popisał się też Červený z dośrodowania Pindora.

RASZKOWICE DZIEĆMOROWICE 0:3 (0:0)

Bramki: Prokop, J. Czyž, Maleňák. CZK: Kněžík (D). Dziećmorowice: Gradek – D. Kulinski, Prokop, Kněžík, Pastucha – Háni (46. Bilous), Špička, Maleňák, Novák (65. M. Kulinski), J. Czyž – P. Vanečko (79. Štefanka). Pierwsza połowa w wykonaniu Elektryków była niemrawa, a kulminacją dziećmorowickiej nieudolności była sytuacja z 40. minuty. Goście zafundowali sobie drzemkę i hamulec w ostatniej chwili zaciągnąć musiał Kněžík – ale z faulem i w konsekwencji z czerwoną kartką. Podopieczni trenera Petra Czyża w osłabieniu zagrali jednak znacznie lepiej, niż będąc w komplecie. Taktyka była prosta: czekać na błędy rywala, który zmuszony był tworzyć grę. Po każdej stracie piłki przez gospodarzy rodził się szybki kontratak. Na 0:1 trafił w 55. minucie Prokop z podania Špički, na 0:2 Czyž z dośrodkowania Maleňáka, a wynik dnia ustalił w 85. minucie Maleňák. Raszkowice w drugiej połowie tylko sporadycznie zagroziły bramce strzeżonej przez Gradka. Dziećmorowicki golkiper niemniej jednak dwukrotnie musiał stanąć na wysokości zadania, broniąc jadowitych uderzeń z dystansu.

PRZYBOR STONAWA 2:3 (1:1)

Bramki: Klauda, Čapka – Przywara, Franc, Loder. Stonawa: Glogár – Wodecki, Minárik, Hovůrka, Bystroň – Petruňa, Šurin, Przywara, Franc – Loder, Staufčík (85. Smiga). Stonawianie na szutrowym boisku w Przyborze zaaklimatyzowali się w miarę szybko. Już w 13. minucie Przywara strzałem trochę od niechcenia zaskoczył bramkarza gospodarzy, zapewniając gościom prowadzenie w meczu. Do przerwy gospodarze zdążyli jednak wyrównać. W wyrównującej bramce maczał palce stonawski golkiper Glogár, który nie wyszedł do wysokiej centry i Klauda z dobitki miał bardzo ułatwione zadanie – 1:1. Stonawianie lepiej od gospodarzy rozpoczęli też drugą odsłonę spotkania. Aktywny Przywara w 55. minucie dośrodkował na dłuższy słupek, a osamotniony Franc dobił piłkę do siatki – 1:2. Głuchych siedem minut przerwał gwizdek sędziego, który dopatrzył się ręki w polu karnym i podyktował przeciwko gościom jedenastkę. Z karnego na 2:2 w 62. minucie wyrównał Čapka. Stonawianie nie rezygnowali jednak z kompletu punktów. Udało się w 73. minucie – Franc dograł do Lodera, a ten ostrym strzałem nie dał szans golkiperowi – 2:3.

Mecze Czeladna – Sucha Górna, Lutynia Dolna – Libhošť i Stara Biela – Bystrzyca przełożone zostaną na termin zastępczy. Spotkania te nie odbyły się z powodu złego stanu murawy.

Lokaty: 1. Śmiłowice 6, 2. Dziećmorowice 4, 3. Czeladna 3,... 5. Bystrzyca 3, 7. Stonawa 3, 9. Sucha G. 1, 10. Lutynia D. 0 pkt. **(jb)**